

Conceptual Framework of Peace-Oriented Social Transformation in Women's Sports: A Multi-Grounded Theory Approach

Farzaneh Heidari Joni¹, Nazanin Rasekh^{2*}, Rouhollah Ershadi³, BI BI Fakhrosadat Hashemi³, Seyed Ehsan Amirhosseini⁴

1. Department of Physical Education and Sport Science, Ki.C., Islamic Azad University, Kish, Iran
2. Department of Management and Policy-Making in Sport, Sport Sciences Research Institute of Iran, Tehran, Iran (Corresponding Author) *
3. Department of Physical Education and sport science, Bu.C., Islamic Azad University, Bushehr, Iran
4. Department of Physical Education and sport sciences, Yas.C., Islamic Azad University, Yasuj, Iran.

Received: 2025/09/02, Accepted: 2026/05/20, Published: 23/09/2026

* Corresponding Author: Nazanin Rasekh, E-mail: n.rasekh@ssric.ac.ir

How to Cite: Heidari Joni, F., Rasekh, N., Ershadi, R., Hashemi, B. B. F. & Amirhosseini, S. E. (2026). Conceptual Framework of Peace-Oriented Social Transformation in Women's Sports: A Multi-Grounded Theory Approach. Sport Management Studies, 18(98), 40–71. [In Persian]. <https://doi.org/10.22089/smrj.2026.18452.4190>

Extended Abstract

Background and Purpose

In recent years, women's sports in Iran have been situated within a complex landscape of social, cultural, and political transformations that have generated both emerging opportunities and structural challenges. While the international successes of female athletes have projected an empowered and nationally cohesive image, gender inequalities, institutional limitations, and cultural barriers persist. Research has shown that women's sports can serve as an effective tool for reducing social tensions and achieving peace, especially in Islamic contexts where sports act as a medium for cultural dialogue and social cohesion. Despite the expansion of social media and the potential of modern technologies to increase women's participation, recent socio-political upheavals have negatively affected this process. At the theoretical level, the integration of perspectives such as communicative action theory, the capabilities approach, and Bourdieu's field theory can offer a comprehensive framework for analyzing the social dynamics of women's sports. This study aims to design a localized and multi-level model using a grounded theory approach to systematically explain the interaction between social transformation, peace, and development in the context of women's sports in Iran.

Methods

This study employed a qualitative approach using the Multi-Grounded Theory method, combining semi-structured interviews and systematic analysis of scholarly texts. Data were collected and analyzed interactively and simultaneously, using systematic coding strategies to extract core

concepts. Data sources included 16 academic and executive experts in women's sports and 27 peer-reviewed domestic and international articles, selected through purposive sampling. Data collection tools consisted of semi-guided interviews and content analysis of relevant literature. Validity was ensured through data triangulation, participant feedback, and tailored interview orientation based on the expertise of respondents. Reliability was confirmed by calculating inter-coder agreement (Cohen's Kappa = 0.71) and maintaining a detailed audit trail of the coding process. Data analysis followed three stages: open coding (identifying initial concepts), axial coding (establishing relationships between categories), and selective coding (formulating the final theory). Throughout these stages, data were continuously compared with existing sources and expert insights to gradually build the final theoretical framework grounded in the data. The Guba and Lincoln criteria were applied to enhance the qualitative credibility of findings. Ultimately, the resulting conceptual model systematically explains the interaction between key categories within a coherent and localized theoretical structure.

Results

This research was conducted using data obtained from 16 interviews with academic, executive, and media experts in the field of women's sports, along with an analysis of 27 domestic and international articles. The interview samples included 7 faculty members and 9 managers and sports activists who provided diverse perspectives. The reviewed studies consisted of 11 domestic and 16 international research articles. The data analysis was presented in two main sections: the conceptual coding framework and the research conceptual model. A sample of the coding process illustrated how initial codes were extracted from the interview texts and categorized based on scientific principles. Based on the data coding, 209 initial codes were classified into 6 general categories, 12 selective codes, and 56 axial codes. According to the results, the six general categories and their associated selective codes included: drivers (causal conditions), challenges (intervening conditions), contexts (background conditions), transformation flow (phenomenon), capacity building (strategies), and functions (outcomes) in the peace-oriented social transformation of women's sports. In the analysis of the findings, the following selective codes were extracted as key concepts: "Global paradigm of women's sports for peace and social justice," "National requirements for social support of women in sports," "Limitations and gender gaps in sports," "Behavioral and cultural changes in the women's sports community," "Impact of virtual space and social media on women's sports," "The position of women's sports in the national transformation and development system," "Gender dynamics and participation of the women's community in sports," "Content and approach transformation in the development of the women's sports community," "Culturalization of social changes in women's sports environments and communities," "Empowerment of sports organizations in social transformation towards women," "Sustainable social development of women's sports in the country," and finally, "The potential of sports for peace and transformation in the women's community." These codes reflect the multilayered social, cultural, gender-based, and structural dimensions related to women's sports and its role in advancing social justice and sustainable peace on national and global levels.

The drivers of social transformation in women's sports include the global paradigm of women's sports and national requirements for social support. The challenges of this transformation involve gender-based limitations and cultural changes within the women's sports community. The transformation contexts consist of the influence of virtual space and media, as well as the role of women's sports in the national development system. The transformation flow encompasses gender dynamics and content changes in the women's sports domain. The strategies for capacity building include culturalization processes and institutional and organizational empowerment. Finally, the

functions of transformation encompass the achievements of sustainable development and the peace-building capacities of women's sports. This comprehensive analytical framework covers all key aspects of social transformation in the field of women's sports.

Conclusion

This research, aimed at analyzing peace-oriented social transformation in Iranian women's sports, presents a comprehensive and localized model that integrates micro (individual empowerment), meso (strengthening social institutions), and macro (reforming policy structures) dimensions. The findings indicate that this transformation results from a complex interplay of cultural, structural, media-related, and international factors. Obstacles such as gender discrimination, media stereotypes, and weak policymaking—alongside drivers like the rise of global gender justice discourse and the athletic successes of women—shape this process. The proposed model, by integrating global theories (Habermas, Giddens, Connell) with contextual evidence from Iran, offers practical strategies for enhancing participation, equitable resource distribution, and strengthening media and institutional capacities.

Based on the conceptual framework presented in this study, it is recommended that the peace-oriented social transformation model for women's sports be implemented as a five-year action plan in collaboration with the Ministry of Sports, sports federations, and non-governmental organizations. Given the sampling limitations, future studies are advised to involve a broader population across various provinces. Based on the identified core codes, it is recommended to establish monitoring mechanisms to ensure equitable resource allocation for women's sports. Drawing on qualitative findings, future research should conduct comparative analyses between this model and international frameworks. Considering methodological limitations, it is also recommended that longitudinal studies be designed and conducted to assess the effectiveness of the model.

Keywords: Social Change, Societal Transformation, Social Development, Women's Sports, Sports for Peace

Article Message

The innovation of this research is in providing an integrated framework that shows the relationships between the various components of social transformation of women's sports in the form of a comprehensive and systematic model. The presented model allows for the prediction of the effectiveness of transformational policies and programs and shows that the realization of positive social and cultural functions requires an integrated and multi-level view of the effective factors. In addition, by combining internal and external sources, the research has simultaneously considered theoretical compatibility and practical application in the design of programs and policies. The application of this model goes beyond scientific analysis and can be a guide for the design of educational programs, empowerment, participatory policymaking, and practical interventions at the level of organizations and the Ministry of Sports. This framework allows managers and planners to identify effective intervention points to promote women's participation and achieve gender justice. Finally, the research findings show that peace-based social transformation of women's sport requires a coherent, evidence-based, and integrated approach that covers both scientific theorizing and practical application, paving the way for achieving sustainable social development and gender justice.

Ethical Considerations

This research complied with ethical standards, securing participant consent and safeguarding confidentiality. Participant feedback was integrated into the research process, and efforts were made to eliminate bias during data collection and analysis.

Authors' Contributions

All authors equally participated in the design, implementation, and manuscript preparation phases of this study.

Conflict of Interest

The authors declare no conflicts of interest pertaining to this publication.

Acknowledgements

We would like to express our gratitude to all the experts, specialists, athletes, and stakeholders who contributed to the advancement of this research by providing their views, participating in interviews, and providing valuable information.

چارچوب مفهومی تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان: رویکرد داده‌بنیاد چندگانه

فرزانه حیدری جونی^۱ , نازنین راسخ^{۲*} , روح‌اله ارشادی^۳ , بی‌بی فخرالسادات هاشمی^۳ ,
سیداحسان امیرحسینی^۴

۱. گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد بین‌المللی کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، کیش، ایران.

۲. گروه مدیریت و سیاست‌گذاری در ورزش، پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)*

۳. گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران

۴. گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، واحد یاسوج، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۶/۱۱، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۲/۳۰، تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۷/۰۱

*نویسنده مسئول: نازنین راسخ، E-mail: n.rasekh@ssric.ac.ir

How to Cite: Heidari Joni, F., Rasekh, N., Ershadi, R., Hashemi, B. B. F. & Amirhosseini, S. E. (2026). Conceptual Framework of Peace-Oriented Social Transformation in Women's Sports: A Multi-Grounded Theory Approach. Sport Management Studies, 18(98), 40-71. [In Persian]. <https://doi.org/10.22089/smrj.2026.18452.4190>

چکیده

این پژوهش با هدف ارائه چارچوب مفهومی تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان کشور انجام شد. روش تحقیق از نوع کیفی با رویکرد داده‌بنیاد چندگانه (ترکیب مصاحبه و متن) بود. مطابق روش تحقیق، استخراج مفاهیم از دو بخش نمونه صاحب‌نظران علمی و اجرایی (۱۶ نفر) و نمونه متون علمی (۲۷ مقاله) انجام شد. نمونه‌گیری براساس رسیدن به اشباع نظری و به روش قضاوتی انجام شد. ابزار پژوهش، مصاحبه نیمه‌ساختاریافته با صاحب‌نظران و چارچوب استخراج مفاهیم از متون بود. روایی پژوهش براساس مثلث‌سازی داده‌ها و بازبینی توسط مشارکت‌کنندگان و پایایی آن براساس میزان توافق مصححان کدگذاری (ضریب کاپا=۰/۷۱) تأیید شد. تحلیل یافته‌ها با استفاده از روش کدگذاری مطابق با روش داده‌بنیاد چندگانه انجام شد. نتایج نشان داد که براساس چارچوب کدگذاری، کدهای مفهومی اولیه مستخرج از کدگذاری اول (۲۰۹) در شش مقوله کلی، ۱۲ کد انتخابی و ۵۶ کد محوری چارچوب‌بندی شدند. براساس نتایج، شش مقوله کلی و کدهای انتخابی زیرمجموعه آن‌ها شامل پیشران‌ها (علیت‌ها)، چالش‌ها (مداخله‌گرها)، بسترها (زمینه‌ها)، جریان تحول (پدیده)، ظرفیت‌سازی (راهبردها) و کارکردها (پیامدها) در تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان بود. مدل مفهومی با تلفیق عوامل اصلی و فرعی، الگویی جامع برای تبیین تحول اجتماعی صلح‌محور در حوزه ورزش زنان ارائه داد که روابط نظام‌مند بین مؤلفه‌های مختلف این پدیده را تبیین می‌کند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان نیازمند به‌کارگیری رویکردی نظام‌مند و چندسطحی است که پیشران‌ها، چالش‌ها و بسترهای شناسایی‌شده را به صورت یکپارچه مدنظر قرار دهد. مدل مفهومی ارائه‌شده می‌تواند به‌عنوان چارچوبی راهبردی برای

سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های تحولی در حوزه ورزش زنان استفاده شود و گامی مؤثر در راستای تحقق عدالت جنسیتی و توسعه اجتماعی پایدار باشد.

واژگان کلیدی: تغییرات اجتماعی، تحول جامعه، توسعه اجتماعی، ورزش بانوان، ورزش برای صلح.

مقدمه

ورزش زنان در ایران در بستر پیچیده‌ای از تحولات اجتماعی و فرهنگی اقرار دارد که هم‌زمان هم فرصت‌ها و هم چالش‌هایی را ایجاد کرده است (علیپور درویشی و همکاران، ۲۰۱۸). از یک سو، موفقیت‌های بین‌المللی زنان ورزشکار، تصویر مثبتی از توانمندی‌های آنان ارائه داده و به تقویت هویت ملی کمک کرده است (نوری و همکاران، ۲۰۲۲). از سوی دیگر، نابرابری‌های جنسیتی در عرصه ورزش همچنان به‌عنوان مانعی جدی بر سر راه تحول اجتماعی باقی است (گودرزی و همکاران، ۲۰۲۴). مطالعات متعدد نشان داده‌اند که ورزش زنان می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای تقویت صلح و کاهش تنش‌های اجتماعی عمل کند (مانند کاشانی، ۲۰۲۱)؛ با این حال، چالش‌هایی مانند محدودیت‌های نهادی و فرهنگی، به‌ویژه در حوزه مدیریت ورزشی، همچنان پابرجاست (جعفری و همکاران، ۲۰۲۴). گسترش رسانه‌های اجتماعی اخیراً فضای جدیدی برای مشارکت ورزشی زنان ایجاد کرده (فسنقری و سعادت‌فرد، ۲۰۲۵)، اما تحولات سیاسی-اجتماعی نیز تأثیرات منفی بر این روند داشته است (شجاع و همکاران، ۲۰۲۵) که نشان‌دهنده ضرورت هدایت و مداخله مثبت تحول اجتماعی در ورزش زنان است. درواقع، به صورت کلی ورزش زنان در ایران در مسیر تحول قرار دارد، اما نیازمند سیاست‌گذاری‌های هوشمندانه برای تقویت پیوند آن با صلح و توسعه است (حسنی، ۲۰۲۴).

تجربیات جهانی نشان می‌دهد که ورزش زنان می‌تواند به‌عنوان ابزاری قدرتمند برای تحول اجتماعی عمل کند. در کشورهای اسکندیناوی، برنامه‌های ورزشی زنان نقش مهمی در کاهش شکاف جنسیتی و ارتقای برابری اجتماعی ایفا کرده است (تژوندال و همکاران، ۲۰۲۵). آفریقای جنوبی از ورزش زنان به‌عنوان پلی برای کاهش تنش‌های نژادی و تقویت آشتی ملی استفاده کرده است (گردین و پرینگل، ۲۰۲۲). در هند، رشد فزاینده رسانه‌های دیجیتال فضای جدیدی برای مشارکت ورزشی زنان ایجاد کرده است (بوس و میشر، ۲۰۲۵). کشورهای اسلامی مانند اندونزی و مالزی از ورزش زنان برای تقویت گفت‌وگوی بین‌مذهبی و ارتقای همبستگی اجتماعی بهره برده‌اند (ساری و همکاران، ۲۰۲۴). در کلمبیا، برنامه‌های ورزش محور زنان نقش مؤثری در کاهش خشونت‌های محلی و تقویت صلح اجتماعی داشته است (رودریگز و همکاران، ۲۰۲۴). کشورهای خاورمیانه نیز تجربیات ارزشمندی در زمینه استفاده از ورزش برای توانمندسازی زنان کسب کرده‌اند (حسین و

^۱ Social and Cultural Transformations

^۲ Social Media

^۳ Peace and Development

^۴ Tjønndal

^۵ Gerdin & Pringle

^۶ Bose & Mishra

^۷ Sari

^۸ Rodríguez

کانینگهام^۱ (۲۰۲۴). این تجارب نشان می‌دهد که ورزش زنان می‌تواند در بسترهای فرهنگی مختلف، متناسب با شرایط خاص هر جامعه به کار گرفته شود (مک‌سوینی^۲ و همکاران، ۲۰۲۴). مطالعه تطبیقی این تجربیات می‌تواند درس‌های ارزشمندی برای سیاست‌گذاری در این حوزه ارائه دهد (چاروی و استراندبو^۳، ۲۰۲۴).

تحول اجتماعی ورزش زنان به فرایند نظام‌مند تغییر در باورها، نهادها و روابط اجتماعی از طریق مشارکت فعال زنان در عرصه‌های ورزشی گفته می‌شود (هال و وایز^۴، ۲۰۱۹). این مفهوم دربرگیرنده ابعاد چندلایه‌ای شامل عدالت جنسیتی، توانمندسازی اقتصادی، ارتقای سلامت اجتماعی و تقویت سرمایه‌های نمادین است (شری^۵ و همکاران، ۲۰۲۴). تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان مفهومی چندبعدی است که بر فرایند تغییرات ساختاری، فرهنگی و اجتماعی متمرکز است و هدف آن ارتقای عدالت، کاهش تنش‌های اجتماعی و تقویت صلح در سطح جامعه است (رنسمن^۶، ۲۰۱۴). این مفهوم بر پایه نظریه‌های دگرگونی اجتماعی و مشارکت جمعی استوار است و نشان می‌دهد ورزش زنان می‌تواند به‌عنوان بستری برای افزایش سرمایه اجتماعی، توانمندسازی کنشگران و بازتوزیع قدرت اجتماعی عمل کند (هال و وایز، ۲۰۱۹). همچنین مبانی نظری آن شامل چارچوب‌های توسعه انسانی، عدالت جنسیتی و نظریه صلح مثبت است که ورزش را نه صرفاً فعالیت جسمانی، بلکه ابزاری تحولی برای تغییر نگرش‌ها، ارزش‌ها و روابط اجتماعی می‌داند (فرخ شاهی‌نیا، ۲۰۲۴). این رویکرد تأکید دارد که فرایند تحول اجتماعی صلح‌محور، نیازمند ترکیب عوامل فرهنگی، نهادی و مدیریتی است تا ظرفیت ورزش زنان در ایجاد تغییرات پایدار در جامعه به طور کامل تحقق یابد (توفولتی و همکاران، ۲۰۲۲). از این منظر، ورزش زنان به‌عنوان سازوکاری تعاملی عمل می‌کند که ضمن توانمندسازی گروه‌های حاشیه‌ای، فرصت‌های مشارکت فعال، ارتقای همگرایی اجتماعی و تحقق اهداف صلح‌آفرین را فراهم می‌آورد (هس و کانینگهام، ۲۰۲۴). از منظر نظری، صلح در این چارچوب نه به‌عنوان وضعیت منفعلانه نبود جنگ، بلکه به‌مثابه فرایندی پویا از تعاملات اجتماعی، گفت‌وگوی بین‌فرهنگی و هم‌زیستی مسالمت‌آمیز تعریف می‌شود (گیلیون و کیم^۷، ۲۰۲۰). توسعه ملی نیز در این پارادایم، فرایند همه‌جانبه‌ای است که بهبود شاخص‌های اقتصادی، ارتقای سلامت اجتماعی، تقویت انسجام ملی و تعمیق ارزش‌های دموکراتیک را از طریق ورزش زنان دنبال می‌کند (سپکوتا و نیوپان^۸، ۲۰۲۱). ورزش زنان به‌عنوان نظامی اجتماعی-فرهنگی، ظرفیت بی‌بدیلی برای ایجاد تحولات ساختاری در سطوح خرد و کلان جامعه دارد (رنسمن^۶، ۲۰۱۴). این تحولات شامل دگرگونی در نگرش‌های جنسیتی، تغییر در الگوهای مصرف فرهنگی و تحول در روابط قدرت است (دارنل و دائو^۹، ۲۰۲۰). مفاهیم محوری این پژوهش شامل تحول اجتماعی (به‌ویژه در بعد هویتی و فرهنگی)، کارکردهای صلح‌سازانه (مانند کاهش تعارضات قومی و مذهبی) و ابعاد توسعه‌ای (شامل رشد اقتصادی، انسجام اجتماعی و سلامت عمومی) می‌شود (افروزه و همکاران، ۲۰۲۵).

^۱ Hussain & Cunningham

^۲ Mcsweeney

^۳ Charway & Strandbu

^۴ Hall & Wise

^۵ Sherry

^۶ Gillion & Keim

^۷ Sapkota & Neupane

^۸ Rensmann

^۹ Darnell & Dao

درک این مفاهیم و ارتباط نظام‌مند بین آن‌ها، پیش‌نیاز ضروری برای طراحی هرگونه برنامه عملیاتی در این حوزه است (پارا-کاماچو^۱ و همکاران، ۲۰۲۱).

نظریه‌های انتقادی اجتماعی با تأکید بر روابط قدرت، چارچوبی تحلیلی برای فهم نابرابری‌های ساختاری در ورزش زنان ارائه می‌دهند (آنتونوویچ و کوکی^۲، ۲۰۲۵). نظریه قابلیت‌های نوساوم با تمرکز بر توسعه انسانی، معیاری کیفی برای سنجش تأثیرات ورزش زنان بر توانمندسازی فردی و اجتماعی پیشنهاد می‌کند (گرستین^۳ و همکاران، ۲۰۲۱). نظریه کنش ارتباطی هابرماس با تأکید بر نقش گفت‌وگوی عقلانی، مکانیسم‌های تأثیر ورزش زنان بر تفاهم بین‌فرهنگی را تبیین می‌کند (اسونسون و لوت^۴، ۲۰۱۹). تئوری فمینیستی پسااستعماری با نگاهی چندسطحی، پیچیدگی‌های هویتی و چالش‌های خاص زنان در جوامع درحال توسعه را تحلیل می‌کند (افروزه و همکاران، ۲۰۲۵). نظریه سرمایه اجتماعی پاتنام با سنجش شاخص‌های اعتماد و مشارکت اجتماعی، تأثیر ورزش زنان بر انسجام جامعه را اندازه‌گیری می‌کند (پارا-کاماچو و همکاران، ۲۰۲۱). نظریه میدان اجتماعی بوردیو نیز ابزاری مفهومی برای تحلیل نابرابری‌های میدان ورزشی در اختیار می‌گذارد (تژوندال و همکاران، ۲۰۲۵). این نظریه‌ها در تعامل با یکدیگر، چارچوبی چندبعدی برای تحلیل تحول اجتماعی ورزش زنان فراهم می‌آورند (هایهرست^۵ و همکاران، ۲۰۲۳). ترکیب این رویکردهای نظری می‌تواند به درکی جامع از پویایی‌های اجتماعی ورزش زنان منجر شود (گردین و پرینگل، ۲۰۲۲).

مطالعات تحول اجتماعی ورزش زنان به‌عنوان حوزه‌ای میان‌رشته‌ای، نیازمند توسعه چارچوب‌های نظری جامع برای تبیین پیچیدگی‌های این پدیده است (هایهرست و همکاران، ۲۰۲۳). پژوهش‌های اکتشافی با رویکرد کیفی، ازجمله روش‌های موردعلاقه در این حوزه هستند؛ چراکه امکان بررسی عمیق تجربیات زنان و موانع ساختاری را فراهم می‌کنند (بالاز و کوچ^۶، ۲۰۲۴). تدوین مدل‌های مفهومی در این زمینه می‌تواند به پرکردن خلأهای نظری موجود کمک کند و پایه‌ای برای تحقیقات آتی باشد (میسنر^۷ و همکاران، ۲۰۲۲). چنین چارچوب‌هایی باید قادر به تبیین تعامل سطوح خرد (فردی)، میانی (سازمانی) و کلان (اجتماعی) باشند (پارا-کاماچو و همکاران، ۲۰۲۱). اهمیت این مطالعات در کاربرد دوگانه آن‌ها است؛ هم به غنای ادبیات آکادمیک می‌افزایند و هم راهنمای عمل سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان هستند (گراف^۸ و همکاران، ۲۰۲۴). ارائه مدل‌های بومی‌شده، به‌ویژه برای کشورهای درحال توسعه، ضرورتی انکارناپذیر است (حسین و کانینگهام، ۲۰۲۴). این چارچوب‌ها باید هم جنبه‌های تسهیل‌گر (مانند فناوری‌های دیجیتال) و هم موانع (ساختاری-فرهنگی) را پوشش دهند (توفولتی^۹ و همکاران، ۲۰۲۲). درنهایت توسعه چنین مدل‌هایی می‌تواند به ارزیابی اثربخشی برنامه‌های ورزشی و اصلاح سیاست‌ها بینجامد (رودریگز و همکاران، ۲۰۲۴).

^۱ Parra-Camacho

^۲ Antunovic & Cooky

^۳ Gerstein

^۴ Svensson & Loat

^۵ Hayhurst

^۶ Balazs & Koch

^۷ Misener

^۸ Graeff

^۹ Toffoletti

بررسی تحول اجتماعی ورزش زنان در کشورهای درحال توسعه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در این کشورها ورزش می‌تواند به کاهش نابرابری‌های ساختاری و ارتقای عدالت جنسیتی کمک کند (حسین و کانینگهام، ۲۰۲۴). در جوامع اسلامی، ورزش زنان می‌تواند به‌عنوان پلی برای گفت‌وگوی درون‌فرهنگی و تقویت همبستگی اجتماعی عمل کند (ژانگ، ۲۰۱۶). چالش‌های خاص این جوامع شامل موانع فرهنگی، محدودیت‌های نهادی و کمبود منابع مالی است (توفولتی و همکاران، ۲۰۲۲). از سوی دیگر، فرصت‌های نوظهوری مانند گسترش رسانه‌های دیجیتال و شبکه‌های اجتماعی فضای جدیدی برای مشارکت ورزشی زنان ایجاد کرده است (بوس و میشر، ۲۰۲۵). برنامه‌های ورزشی زنان می‌توانند به تحقق اهداف توسعه پایدار، به‌ویژه هدف پنجم (برابری جنسیتی) کمک شایانی کنند (ساکوتا و نیوپان، ۲۰۲۱). مطالعه تحول اجتماعی ورزش زنان در ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ چراکه می‌تواند به درک عمیق‌تری از نقش ورزش در ارتقای برابری جنسیتی و توسعه ملی منجر شود (آجورلو و همکاران، ۲۰۲۱). پژوهش‌های داخلی نشان داده‌اند که ورزش زنان در ایران با چالش‌های ساختاری و فرهنگی متعددی روبه‌روست؛ ازجمله نابرابری‌های جنسیتی در تخصیص منابع و فرصت‌ها (طالب‌پور و همکاران، ۲۰۱۳)؛ با این حال، موفقیت‌های زنان ورزشکار در عرصه‌های بین‌المللی تأثیرات اجتماعی و فرهنگی درخور توجهی داشته است (فرزادفر و همکاران، ۲۰۲۱). تحولات فرهنگی-اجتماعی اخیر ازجمله گسترش رسانه‌های اجتماعی، فضای جدیدی برای مشارکت ورزشی زنان ایجاد کرده است (فسنقری و سعادت‌فرد، ۲۰۲۵)؛ بنابراین توسعه چارچوب‌های بومی برای تحول اجتماعی ورزش زنان در ایران، ضروری به نظر می‌رسد.

در مطالعات داخلی، مرور مطالعات داخل کشور نشان می‌دهد پژوهش‌های مرتبط با ورزش زنان عمدتاً در چند حوزه نظری و کارکردی متمرکز بوده‌اند. در حوزه نابرابری جنسیتی و عدالت اجتماعی در ورزش، طالب‌پور و همکاران (۲۰۱۳)، نوری و همکاران (۲۰۲۲)، مرادی و همکاران (۲۰۲۲) و گودرزی و همکاران (۲۰۲۴) ابعاد مختلف تبعیض ساختاری، فرهنگ قهرمانی زنان و نابرابری در تخصیص منابع ورزشی را تحلیل کرده‌اند. در حوزه کارکردهای صلح‌آفرینی و نقش ورزش در کاهش تنش‌ها، التیامی‌نیا و محمدی عزیزآبادی (۲۰۱۵)، کاشانی (۲۰۲۱)، ابوفاضلی و همکاران (۲۰۲۲) و شریفی‌فر و همکاران (۲۰۲۳) نشان داده‌اند که ورزش می‌تواند سازوکاری مؤثر برای صلح‌سازی، همگرایی اجتماعی و کاهش اختلافات بین‌المللی باشد. در حوزه تحولات فرهنگی و تربیت ورزشی، علیپور درویشی و همکاران (۲۰۱۸) و پاشائی (۲۰۲۵) به شناسایی و تحلیل عوامل فرهنگی شکل‌دهنده تربیت ورزشی و تحول تاریخی آن پرداخته‌اند. در حوزه توسعه اجتماعی و شاخص‌های پیشرفت، آجورلو و همکاران (۲۰۲۱)، فرزادفر و همکاران (۲۰۲۱) و جعفری و همکاران (۲۰۲۴) نشان داده‌اند که ورزش زنان می‌تواند در ارتقای توسعه‌یافتگی، تقویت سرمایه اجتماعی و افزایش پیامدهای مثبت فرهنگی زنان نقش‌آفرینی کند. در حوزه تعاملات اجتماعی، کنش جمعی و ائتلاف‌سازی ورزشی، نودهی و همکاران (۲۰۲۳) و جعفری و همکاران (۲۰۲۴) الگوهای شکل‌گیری جنبش‌های اجتماعی و پیشران‌های سازمانی تحول اجتماعی را تبیین کرده‌اند. در حوزه رسانه، بازنمایی و فناوری‌های اجتماعی‌ساز، حسنی (۲۰۲۴)، فسنقری و سعادت‌فرد (۲۰۲۵) و فرخ‌شاهی‌نیا (۲۰۲۴) به‌ترتیب جایگاه رسانه‌ها، تأثیر شبکه‌های اجتماعی و نقش پیشران‌های برابری جنسیتی را در تقویت حضور و توسعه ورزش زنان بررسی کرده‌اند. در حوزه چالش‌ها و بی‌ثباتی‌های اجتماعی-سیاسی نیز شجیع و همکاران (۲۰۲۵) تأثیر آشوب‌های سیاسی و اجتماعی بر ورزش بانوان را تحلیل کرده‌اند و پاشائی (۲۰۲۵) زمینه‌های تاریخی تحولات اجتماعی-فرهنگی مؤثر بر تربیت بدنی ایران را واکاوی کرده است. این مرور نشان می‌دهد که مطالعات گذشته از منظرهای مختلف اجتماعی،

فرهنگی، تربیتی و رسانه‌ای به بررسی جایگاه زنان در ورزش پرداخته‌اند و با بهره‌گیری از رویکردهای نظری و روش‌های تحلیلی متنوع، زمینه تحلیل تحول اجتماعی و صلح‌محور در ورزش زنان را فراهم کرده‌اند. همچنین نشان می‌دهد که پژوهش‌های گذشته ضمن پوشش ابعاد نابرابری، صلح‌سازی، تحولات فرهنگی و رسانه‌ای، تعاملات اجتماعی و چالش‌های کلان، یک چارچوب نظری و تحلیلی فراهم کرده‌اند که امکان درک فرایند تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان را از منظر داده‌بنیاد چندگانه تسهیل می‌کند.

مرور مطالعات خارج از کشور نشان می‌دهد که ورزش زنان می‌تواند به‌عنوان محرکی قوی برای تحولات اجتماعی و دستیابی به صلح و توسعه ملی عمل کند. در سطح نظریه‌پردازی تحول اجتماعی ورزش زنان، رنسمن (۲۰۱۴) چارچوبی برای درک تأثیر ورزش بر دگرگونی‌های اجتماعی ارائه کرد؛ در حالی که هال و وایز (۲۰۱۹) و هایپرست و همکاران (۲۰۲۳) نقش زنان را به‌عنوان کنشگران تغییر تحلیل کردند. در حوزه کارکردهای صلح‌آفرین و توسعه‌ای ورزش زنان، دارنل و دائو (۲۰۲۰)، گیلیون و کیم (۲۰۲۰)، ساپکوتا و نیوپان (۲۰۲۱)، گراف و همکاران (۲۰۲۴) و رودریگز و همکاران (۲۰۲۴) نشان داده‌اند که برنامه‌های ورزشی زنان چگونه می‌توانند به کاهش تنش‌های اجتماعی و تحقق اهداف توسعه پایدار کمک کنند. از منظر راهبردهای مدیریت تحول اجتماعی ورزش زنان، گردین و پرینگل (۲۰۲۲)، گریستین و همکاران (۲۰۲۱)، میسنر و همکاران (۲۰۲۲) و مک‌سوینی و همکاران (۲۰۲۴) راهکارهای عملی برای بهره‌گیری از ورزش در ایجاد تغییرات اجتماعی را ارائه می‌دهند. در عرصه فناوری‌های تسهیل‌گر تحول اجتماعی ورزش زنان، توفولتی و همکاران (۲۰۲۲) و بوس و میسرا (۲۰۲۵) نقش ابزارهای دیجیتال و رسانه‌ای را بررسی کرده‌اند. در سطح تحلیل‌های تطبیقی تحول اجتماعی ورزش زنان، چاروی و استراندبو (۲۰۲۴)، حسین و کانینگهام (۲۰۲۴)، ساری و همکاران (۲۰۲۴) و بالاز و کوچ (۲۰۲۴) الگوهای مشارکت ورزشی زنان در بسترهای فرهنگی مختلف را مقایسه کرده‌اند. سرانجام در حوزه سنجش تأثیرات تحول‌آفرین ورزش زنان، پارا-کاماچو و همکاران (۲۰۲۱)، اسونسون و لوت (۲۰۱۹)، تورپ و همکاران (۲۰۲۳) و ژانگ (۲۰۱۶) شواهد تجربی از تأثیر برنامه‌های ورزشی زنان ارائه داده‌اند. در بررسی چالش‌های ساختاری-فرهنگی تحول اجتماعی ورزش زنان، پایپ^۱ (۲۰۲۰)، آنتونوویچ و کوکی (۲۰۲۵)، افروزه و همکاران (۲۰۲۵)، شاروی و همکاران (۲۰۲۴) و تژوندال و همکاران (۲۰۲۵) به‌ترتیب به تحلیل موانع نهادی، بازنمایی رسانه‌ای و چالش‌های مشارکت زنان در ورزش پرداخته‌اند. مرور این پژوهش‌ها در سطح نظری چارچوب‌هایی برای درک نقش زنان در دگرگونی‌های اجتماعی ارائه کرده و نشان داده است که برنامه‌های ورزشی می‌توانند هم‌زمان زمینه‌های کاهش تنش‌های اجتماعی، ارتقای مشارکت فرهنگی و تقویت سرمایه اجتماعی را فراهم کنند. همچنین راهبردهای مدیریتی و استفاده از فناوری‌های دیجیتال و رسانه‌ای، امکان بهره‌گیری مؤثر از ورزش زنان در ایجاد تغییرات اجتماعی را تسهیل کرده و با تحلیل‌های تطبیقی و شواهد تجربی نشان داده‌اند که رفع چالش‌های ساختاری و فرهنگی، شرط لازم برای تحقق تحول اجتماعی صلح‌محور در این حوزه است.

مرور مطالعات داخلی و خارجی نشان می‌دهد که تحقیقات متعددی به بررسی ابعاد مختلف ورزش زنان پرداخته‌اند، اما شکاف‌های درخور توجهی در ادبیات موضوع وجود دارد. همچنین اکثر مطالعات موجود یا صرفاً جنبه‌های نظری را بررسی کرده‌اند یا به تجربیات عملی بدون پشتوانه نظری کافی پرداخته‌اند. شکاف دیگر، کمبود پژوهش‌هایی است که به صورت هم‌زمان سطوح خرد، میانی و کلان تحول اجتماعی ورزش زنان را مدنظر قرار دهند. فقدان مدل‌های بومی که بتواند شرایط خاص فرهنگی-اجتماعی ایران را در نظر بگیرد نیز از دیگر ضعف‌های تحقیقات پیشین محسوب می‌شود. درنهایت، تحقیقات

^۱ Pape

اندکی به بررسی پویایی‌های و تحولات اجتماعی ورزش زنان پرداخته‌اند. پژوهش‌ها در حوزه ورزش زنان ایران عمدتاً نتوانسته‌اند ارتباط نظام‌مند بین تحول اجتماعی ورزش زنان و کارکردهای آن در صلح و توسعه ملی را به صورت جامع تحلیل کنند. مطالعات پیشین کمتر توانسته‌اند با رویکردی کل‌نگر، تعامل پویا بین سطوح مختلف تحول اجتماعی (خرد، میانی و کلان) را در بستر ورزش زنان ایران بررسی کنند. شکاف اصلی در نبود پژوهش‌های کیفی-اکتشافی است که با روش داده‌بنیاد چندگانه، بتواند هم‌زمان مفاهیم پایه تحول اجتماعی و سازوکارهای تأثیر آن بر صلح و توسعه را استخراج کند. تحقیقات موجود عمدتاً یا بر ابعاد توسعه‌ای ورزش زنان تمرکز داشته‌اند یا به صورت مجزا به نقش ورزش در صلح پرداخته‌اند، بدون آنکه پیوند مفهومی بین این دو حوزه را در چارچوب تحول اجتماعی تحلیل کنند. همچنین مطالعات معدودی به بررسی فرایندهای تغییر اجتماعی در ورزش زنان ایران و تأثیرات آن بر توسعه ملی پرداخته‌اند. فقدان مدل‌های بومی که بتواند ویژگی‌های خاص تحول اجتماعی ورزش زنان در ایران را در ارتباط با اهداف صلح و توسعه تبیین کند نیز محسوس است. این پژوهش با به‌کارگیری رویکرد داده‌بنیاد چندگانه، درصدد پر کردن این شکاف‌های نظری است تا چارچوبی مفهومی ارائه دهد که بتواند فرایندهای تحول اجتماعی ورزش زنان را در ارتباط نظام‌مند با کارکردهای صلح‌سازانه و توسعه‌ای آن تحلیل کند. چنین چارچوبی می‌تواند هم ابعاد نظری و هم الزامات عملی سیاست‌گذاری در این حوزه را پوشش دهد.

روش پژوهش

روش تحقیق این مطالعه از نوع کیفی با رویکرد داده‌بنیاد چندگانه^۱ (مالتی گراند تئوری) به صورت ترکیب روش‌های مصاحبه و تحلیل متون بود که با استفاده از راهبردهای سیستماتیک کدگذاری، به استخراج و تحلیل مفاهیم پرداخت. مطابق با اصول روش‌شناسی داده‌بنیاد، جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها به صورت هم‌زمان و تعاملی انجام شد. روش داده‌بنیاد چندگانه (مالتی گراند تئوری) نسبت به سایر روش‌های کیفی از جمله داده‌بنیاد کلاسیک، مزایای درخور توجهی دارد. این روش با ترکیب هم‌زمان داده‌های کیفی متنوع (مصاحبه، اسناد، مشاهده‌ها) امکان توسعه نظریه‌ای غنی‌تر و همه‌جانبه‌تر را فراهم می‌کند. برخلاف روش‌های سنتی که معمولاً بر یک منبع داده تمرکز می‌کنند، رویکرد چندگانه با ایجاد مثلث‌سازی داده‌ها، اعتبار و عمق یافته‌ها را افزایش می‌دهد. همچنین این روش انعطاف‌پذیری بیشتری در طراحی پژوهش دارد و محقق می‌تواند با توجه به ماهیت پدیده مورد مطالعه، از ترکیب بهینه‌ای از روش‌های جمع‌آوری داده استفاده کند. این ویژگی‌ها به‌ویژه در بررسی پدیده‌های پیچیده که نیازمند نگاه چندبعدی هستند، مزیت محسوب می‌شود.

در این پژوهش کیفی، داده‌ها از دو منبع اصلی جمع‌آوری شدند: منابع انسانی آگاه و منابع اطلاعاتی مرتبط با موضوع پژوهش. در بخش منابع انسانی، به‌منظور استخراج مفاهیم و شاخص‌ها تا رسیدن به اشباع نظری، از افراد صاحب‌نظر و دارای دانش و تجربه کافی استفاده شد که بر دو گروه بودند: الف) اساتید و پژوهشگران دانشگاهی در رشته‌های مدیریت ورزشی، مطالعات جنسیت و علوم اجتماعی؛ ب) مدیران و متخصصان اجرایی حوزه ورزش زنان در وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های ورزشی مرتبط. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و قضاوتی انجام شد و معیارهای اصلی شامل داشتن تحصیلات تخصصی، سابقه پژوهشی یا اجرایی مرتبط و امکان دسترسی بود. حجم نمونه بر مبنای معیار اشباع نظری تعیین شد و در نهایت با مصاحبه با شانزده نفر از صاحب‌نظران (هفت نفر از جامعه دانشگاهی و نه نفر از جامعه

^۱ Toward Multi-Grounded Theory

اجرایی) اشباع نظری در استخراج مفاهیم به دست آمد. در بخش منابع اطلاعاتی نیز ۲۷ مقاله علمی معتبر (یازده مقاله داخلی و شانزده مقاله خارجی) که به روش نظام‌مند انتخاب شده بودند، تحلیل شدند (جدول ۱). ابتدا معیارهای ورود و خروج منابع به صورت دقیق تعیین شد که عبارت بود از: مرتبط بودن با موضوع ورزش زنان، تحولات اجتماعی و صلح؛ انتشار در مجلات علمی-پژوهشی معتبر؛ دسترسی کامل به متن مقاله. سپس با استفاده از پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر داخلی و خارجی، جستجوی سیستماتیک انجام شد و مقالاتی که معیارهای تعیین‌شده را برآورده می‌کردند، وارد نمونه شدند. این روش به پژوهش امکان می‌دهد تا منابع انتخابی نماینده‌ای از ادبیات موجود باشد و تحلیل محتوای متون بر پایه شواهد علمی و معتبر انجام گیرد؛ ضمن اینکه از سوگیری انتخاب منابع جلوگیری شده و قابلیت تکرار پژوهش نیز حفظ می‌شود. در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با اعضای نمونه کیفی و تحلیل محتوای مقالات علمی معتبر و مرتبط با موضوع استفاده شد. ابزار پژوهش شامل مصاحبه نیمه‌اکتشافی (نیمه‌هدایت‌شده) برای استخراج مؤلفه‌ها و مفاهیم بود. از مطالعه منابع اطلاعاتی معتبر و مختلف (تحقیقات دانشگاهی، اسناد سازمانی و محتوای رسانه‌ای) برای تکمیل و کدگذاری یافته‌های مصاحبه استفاده شد. مصاحبه به دو روش حضوری (هشت نفر) و مجازی (هشت نفر) در فاصله پنج ماه انجام گرفت. جهت‌گیری در مصاحبه متناسب با تخصص و تجربه فرد صاحب‌نظر و خلأ مفهومی در مفاهیم جمع‌آوری‌شده بود.

در پژوهش حاضر، روایی و پایایی روش داده‌بنیاد چندگانه با استفاده از راهکارهای جامعی تضمین شده است. برای روایی از مثلث‌سازی داده‌ها (ترکیب مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با ۱۶ خبره و تحلیل ۲۷ مقاله علمی) و بازبینی توسط مشارکت‌کنندگان (ارائه یافته‌ها به مصاحبه‌شوندگان برای تأیید) استفاده شد. پایایی نیز از طریق توافق بین کدگذاران (با ضریب کاپای ۰/۷۱ محاسبه‌شده براساس فرمول) و ثبت فرایند تحلیلی (پروتکل‌های شفاف کدگذاری از ۲۰۹ کد اولیه تا شش مقوله نهایی) تأمین شد. همچنین چارچوب گوبا و لینکلن با چهار معیار مقبولیت (تنوع نمونه)، انتقال‌پذیری (شرح جزئیات زمینه پژوهش)، اتکاپذیری (بازبینی تیم پژوهش) و تأییدپذیری (اسناد تحلیلی) به‌کار گرفته شد. این رویکردها هم‌زمان اعتبار درونی (تطابق با واقعیت) و اعتبار بیرونی (قابلیت تعمیم) یافته‌های کیفی را تقویت کردند. در این پژوهش کیفی، ضریب کاپای کوهن با در نظر گرفتن توافق مشاهده‌شده ۸۱ درصد و توافق تصادفی موردانتظار ۳۴ درصد براساس فرمول $[(توافق مشاهده‌شده بین ارزیاب‌ها) - (توافق تصادفی موردانتظار)] / [(توافق تصادفی موردانتظار) - (توافق تصادفی موردانتظار)]$ محاسبه شد $[۰/۳۴ - ۱] / [(P_0 = ۰/۸۱) - (P_e = ۰/۳۴)]$ ؛ بر این اساس، مقدار ضریب کاپا ۰/۷۱ محاسبه شد که این نتیجه یعنی بیشتر بودن از حداقل قابل قبول، حاکی از سطح توافق مطلوب بین ارزیابان و پایایی مناسب فرایند کدگذاری در این مطالعه است. به‌منظور افزایش روایی درونی در حین مصاحبه نیز از رویکرد ارائه بازخورد به مصاحبه‌شوندگان و قراردادن آن‌ها در مسیر پژوهش، به طوری که بر نحوه پاسخ‌گویی آن‌ها تأثیر نگذارد، استفاده شد. شناسایی جهت‌گیری‌ها از طریق پرسش سؤال‌های مکرر در حین تحلیل داده‌ها دیگر روشی بود که برای ارتقای روایی نتایج انجام شد. علاوه بر این، پس از انجام هر مصاحبه، الگوی به‌دست‌آمده تا آن مرحله به مصاحبه‌شونده ارائه می‌شد و در صورتی که وی درباره الگو نکته یا نظری داشت، درباره آن موارد بحث می‌شد. این کار پس از انجام مصاحبه انجام می‌شد تا مصاحبه خالی از هرگونه پیش‌فرض جهت‌گیری انجام شود.

تحلیل داده‌ها براساس نظریه داده‌بنیاد چندگانه (مولتی گراند تئوری) در سه مرحله کدگذاری باز (استخراج مفاهیم اولیه)، کدگذاری محوری (شناسایی روابط بین مقوله‌ها) و کدگذاری انتخابی (تدوین نظریه نهایی) انجام شد. در فرایند کدگذاری، داده‌ها به صورت چرخشی با منابع موجود و نظرات خبرگان مقایسه شدند تا مقوله‌های اصلی شکل بگیرند. با تکرار

مقایسه‌های مداوم و ادغام یا تفکیک مفاهیم، چارچوب نهایی پژوهش به صورت تدریجی و مبتنی بر داده‌ها توسعه یافت. درنهایت، روابط بین مقوله‌ها در قالب مدل نظری ارائه شد.

نتایج

در ابتدا نمونه صاحب‌نظران و منابع شامل افراد مصاحبه‌شونده در بخش مصاحبه (۱۶ نفر) و مطالعات بررسی‌شده در بخش متون (۲۷ مقاله) به صورت جدول (۱) توصیف شد.

جدول ۱- نمونه صاحب‌نظران و منابع (افراد مصاحبه‌شونده در بخش مصاحبه و مطالعات بررسی‌شده در بخش متون)

Table 1- Sample of experts and sources (interview participants in the interview section and reviewed studies in the literature section)

نمونه مصاحبه‌شونده‌ها (۱۶ نفر) Interviewee sample (n=16)	نمونه متون (۲۷ مقاله) Articles sample (n=27 articles)
صاحب‌نظران علمی و دانشگاهی (۷ نفر) صاحب‌نظران اجرایی و سازمانی و رسانه‌ای (۹ نفر)	مطالعات داخلی (۱۱ مقاله) مطالعات خارجی (۱۶ مقاله)
۱- عضو هیئت‌علمی مدیریت ورزشی پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی ۲- عضو هیئت‌علمی مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اصفهان ۳- عضو هیئت‌علمی جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی تهران ۴- عضو هیئت‌علمی مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد تهران ۵- عضو هیئت‌علمی مدیریت ورزشی دانشگاه همدان ۶- عضو هیئت‌علمی مدیریت ورزشی دانشگاه شهید بهشتی ۷- عضو هیئت‌علمی مدیریت ورزشی دانشگاه الزهرا ۸- مدیر حوزه بانوان در کمیته ملی المپیک ۹- مدیر حوزه بانوان در وزارت ورزش و جوانان	طالب‌پور و همکاران (۲۰۱۳)، رنسمن (۲۰۱۴)، ژانگ التیامی‌نیا و محمدی عزیزآبادی (۲۰۱۶)، هال و وایز (۲۰۱۵)، علی‌پور درویشی و همکاران (۲۰۱۸)، کاشانی (۲۰۲۰)، گیلیون و کیم (۲۰۲۱)، آجورلو و همکاران (۲۰۲۰)، پاپ (۲۰۲۰)، اسونسون و لوت (۲۰۱۹)، فرزادفر و همکاران (۲۰۲۱)، نوری و همکاران (۲۰۲۱)، مرادی و همکاران (۲۰۲۲)، ابوفاضلی و همکاران (۲۰۲۱)، پارا-کاماچو و همکاران (۲۰۲۱)، شریفی‌فر و همکاران (۲۰۲۲)، نودهی و همکاران (۲۰۲۳)، گریستین و همکاران (۲۰۲۱)، میسنر و همکاران (۲۰۲۲)، توفولتی و همکاران (۲۰۲۲)، گردین و پرینگل (۲۰۲۲)، تورپ و همکاران (۲۰۲۳)

یافته‌های پژوهش در دو بخش چارچوب کدگذاری و مدل مفهومی پژوهش ارائه شده است. قبل از ارائه جدول نتایج کدگذاری، یک نمونه کدگذاری گزارش شده است که فرایند استخراج مفاهیم از متن مصاحبه و کدگذاری آن براساس مبانی و مصححان را نشان می‌دهد.

جدول ۲- نمونه کدگذاری
Table 2- Sample coding

نمونه متن (مقالات) Sample of text (articles)	نمونه متن مصاحبه Sample of interview text	کدگذاری باز (استخراج کدهای اولیه) Open coding (extraction of initial codes)	کدگذاری محوری Axial coding	کدگذاری گزینشی Selective coding
	مصاحبه‌شونده ۲: «در سال‌های اخیر شاهد وضع استانداردهای جدیدی برای مدیریت مشارکتی زنان در ورزش بوده‌ایم. بسیاری از فدراسیون‌های ملی در حال جنسیتی در ورزش تطبیق خود با این الزامات بین‌المللی هستند؛ هرچند برخی هنوز در اجرای کامل شیوه‌نامه‌های پیشگیری از آزار جنسیتی تعلل می‌کنند».	الزامات حقوقی نهادهای بین‌المللی در ورزش زنان، مکانیسم‌های نظارتی مستقل برای تضمین برابری جنسیتی، شیوه‌نامه‌های بین‌المللی پیشگیری از آزار جنسیتی، استانداردهای جهانی مدیریت مشارکتی ورزش زنان	الزامات اجتماعی بین‌المللی ورزش زنان	پارادایم جهانی ورزش زنان برای صلح و عدالت اجتماعی
«تحقیقات اخیر نشان داده‌اند که ورزش زنان به یکی از محورهای مهم تعاملات بین‌فرهنگی تبدیل شده است. جهانی شدن ورزش زنان تأثیرات مثبتی بر رشد تجاری این حوزه داشته است» (آجورلو و همکاران، ۲۰۲۱).	مصاحبه‌شونده ۵: «امروز شاهد رشد قابل‌توجه توجه رسانه‌ها به ورزش زنان هستیم. این توجه نه تنها در سطح ملی، بلکه در عرصه بین‌المللی نیز مشهود است و به تعاملات فرهنگی بیشتری می‌انجامد».	پیشرفت‌های فزاینده جهانی ورزش زنان، رشد تجاری و رسانه‌ای ورزش زنان، جهانی‌شدن ورزش زنان، تعاملات میان‌فرهنگی ورزش زنان	رشد فزاینده جامعه جهانی ورزش زنان	

نمونه متن (مقالات) Sample of text (articles)	نمونه متن مصاحبه Sample of interview text	کدگذاری باز (استخراج کدهای اولیه) Open coding (extraction of initial codes)	کدگذاری محوری Axial coding	کدگذاری گزینشی Selective coding
«مطالعات نشان داده‌اند که ورزش زنان می‌تواند به عنوان ابزاری مؤثر در دیپلماسی عمومی و کاهش تنش‌های فرهنگی عمل کند. برنامه‌های تبادلی در این زمینه بسیار تأثیرگذار بوده‌اند» (التیامی‌نیا و محمدی عزیزآبادی، 2015).	مصاحبه‌شونده 7: «برنامه‌های تبادل ورزشی زنان توانسته‌اند پلی برای گفت‌وگوی فرهنگی باشند. ما در تجربه‌های خود شاهد کاهش قابل توجه سوءتفاهم‌ها و تقویت تفاهم متقابل بوده‌ایم».	مکانیسم‌های ورزشی حل منازعات جنسیتی بین‌المللی، برنامه‌های تبادل ورزشی زنان برای تقویت صلح، نقش ورزش زنان در کاهش تنش‌های فرهنگی جهانی، استفاده از ورزش به عنوان ابزار دیپلماسی عمومی	رشد دیپلماسی صلح و ورزش با محوریت زنان	
«تحقیقات نشان می‌دهد شبکه‌سازی که ورزشکاران زن تأثیر قابل توجهی بر افزایش مشارکت آنان در تصمیم‌گیری‌های فرایندهای تصمیم‌گیری داشته است. این شبکه‌ها همچنین در سازمان‌دهی کمپین‌های عمومی موفق عمل کرده‌اند» (نودهی و همکاران، 2023).	مصاحبه‌شونده 9: «تشکیل شبکه‌های حرفه‌ای توسط ورزشکاران زن توانسته صدای آنان را در تصمیم‌گیری‌های مهم ورزشی تقویت کند. این شبکه‌ها همچنین بستری برای سازمان‌دهی کمپین‌های ضد تبعیض فراهم کرده‌اند».	کمپین‌های عمومی برای لغو تبعیض‌های ورزشی، تشکیل شبکه‌های حرفه‌ای ورزشکاران زن؛ اعتراضات سازمان‌یافته به نابرابری دستمزدها، مشارکت زنان در تصمیم‌گیری‌های ورزشی	جنبش‌های عدالت‌خواهانه ورزشی زنان	

براساس چارچوب کدگذاری، کدهای مفهومی اولیه مستخرج از کدگذاری اول (۲۰۹) در شش مقوله کلی، ۱۲ کد انتخابی و ۵۶ کد محوری چارچوب‌بندی شدند.

جدول ۳- چارچوب کدگذاری مفهومی و استخراج مفاهیم کلی و جزئی پژوهش (رویکرد داده‌بنیاد چندگانه)

Table 3- Conceptual coding framework and extraction of main and subcategories of the study (multiple grounded theory approach)

مقوله کلی Main category	کدهای گزینشی Selective Codes	کدهای محوری Axial codes	کدهای اولیه Initial codes
		الزامات اجتماعی بین- المللی ورزش زنان	الزامات حقوقی نهادهای بین‌المللی در ورزش زنان، مکانیسم‌های نظارتی مستقل برای تضمین برابری جنسیتی، شیوه‌نامه‌های بین‌المللی پیشگیری از آزار جنسیتی، استانداردهای جهانی مدیریت مشارکتی ورزش زنان
	پارادایم جهانی ورزش زنان برای صلح و عدالت اجتماعی	رشد فزاینده جامعه جهانی ورزش زنان رشد دیپلماسی صلح و ورزش با محوریت زنان	پیشرفت‌های فزاینده جهانی ورزش زنان، رشد تجاری و رسانه‌ای ورزش زنان، جهانی‌شدن ورزش زنان، تعاملات میان‌فرهنگی ورزش زنان مکانیسم‌های ورزشی حل منازعات جنسیتی بین‌المللی، برنامه‌های تبادل ورزشی زنان برای تقویت صلح، نقش ورزش زنان در کاهش تنش‌های فرهنگی جهانی، استفاده از ورزش به‌عنوان ابزار دیپلماسی عمومی
		جنبش‌های عدالت‌خواهانه ورزشی زنان	کمپین‌های عمومی برای لغو تبعیض‌های ورزشی، تشکیل شبکه‌های حرفه‌ای ورزشکاران زن، اعتراضات سازمان‌یافته به نابرابری دستمزدها، مشارکت زنان در تصمیم‌گیری‌های ورزشی
پیش‌ران‌های تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان (علیت‌ها)		انتظارات و تقاضای جامعه زنان برای ورزش تأکید و تمرکز موردی برنامه ملی ورزش در بخش زنان	الزام به توسعه ورزش همگانی بانوان در تمام محلات و مناطق، تأکید بر لزوم دسترسی عادلانه به امکانات ورزشی در سطح ملی، ضرورت طراحی برنامه‌های ورزشی متناسب با نیازهای سنی مختلف، مطالبه ایجاد پارک‌های ورزشی ویژه بانوان با استانداردهای کامل الزام تدوین سند راهبردی ویژه ورزش زنان با اهداف کمی، تأکید بر تخصیص درصدی ثابت از بودجه ورزشی به بخش بانوان، ضرورت استقرار نظام پایش پیشرفت با شاخص‌های عملکردی، تأکید بر گزارش‌دهی دوره‌ای دستگاه‌های اجرایی
	الزامات ملی حمایت اجتماعی زنان در ورزش	خلاق بخش زنان در موفقیت ورزشی بین‌المللی حمایت افکار عمومی و اجتماعی ورزش زنان	الزام تأسیس آکادمی‌های تخصصی ورزشی ویژه بانوان، تأکید بر برنامه‌ریزی استعدادیابی سراسری از مدارس دخترانه، ضرورت توسعه مراکز سنجش استعداد در سطح استان‌ها، الزام ایجاد سیستم حمایت مالی از ورزشکاران مستعد تأکید بر اجرای برنامه‌های آموزشی برای تغییر نگرش خانواده‌ها، الزام به برگزاری جشنواره‌های ورزشی محلی بانوان، ضرورت معرفی الگوهای موفق ورزشکاران زن در رسانه‌ها، تأکید بر کاهش محدودیت‌های فرهنگی برای رشته‌های ورزشی
		رشد رسانه‌ای و تبلیغاتی ورزش زنان	الزام به تولید محتوای آموزشی با حضور قهرمانان زن، تأکید بر پوشش متوازن ورزش زنان در رسانه ملی، ضرورت تهیه مستندهای الهام‌بخش از موفقیت‌های بانوان، الزام ایجاد پلتفرم‌های دیجیتال اختصاصی ورزش بانوان
	افزایش حمایت‌های نهادی و حقوقی ورزش زنان	تأکید بر احداث سالن‌های ورزشی استاندارد ویژه بانوان، الزام طراحی سیستم‌های حمایتی روانی و اجتماعی، ضرورت توسعه بیمه‌های تخصصی ورزشی برای بانوان، تأکید بر ایجاد مراکز جامع خدمات ورزشی زنان	
چالش‌های تحول اجتماعی	محدودیت‌های زنان و شکاف جنسیتی در	وجود جنسیتی در سیاست‌گذاری ورزش	اولویت پایین ورزش زنان در اسناد بالادستی توسعه‌ای، کمبود نمایندگی زنان در شوراهای سیاست‌گذاری ورزشی، تخصیص ناعادلانه بودجه و منابع به بخش زنان، مقاومت نهادهای سنتی در برابر مدیریت زنان، فرهنگ سازمانی مبتنی بر روابط

مقوله کلی Main category	کدهای گزینشی Selective Codes	کدهای محوری Axial codes	کدهای اولیه Initial codes
صلح‌محور	ورزش	غیررسمی مردانه، محدودیت دسترسی زنان به پست‌های کلیدی تصمیم‌گیری	
ورزش زنان (مداخله‌گرها)		موانع محیطی مشارکت زنان در ورزش	کنترل اجتماعی فعالیت‌های ورزشی زنان در فضاهای عمومی، کمبود امکانات ورزشی استاندارد ویژه بانوان، محدودیت‌های امنیتی و حریم شخصی در اماکن ورزشی
		هنجارهای جنسیتی محدودکننده	باورهای سنتی درباره توانمندی‌های ورزشی زنان، ترس از قضاوت اجتماعی درباره عملکرد ورزشی بانوان، فشارهای خانوادگی و اجتماعی بر ورزشکاران زن
		تعارضات نقش‌های اجتماعی زنان در ورزش	چالش‌های توازن بین مسئولیت‌های خانوادگی و ورزش حرفه‌ای، تنش‌های ناشی از انتظارات متناقض اجتماعی از زنان ورزشکار، فشارهای چندگانه ناشی از ایفای هم‌زمان نقش‌های مختلف
		چالش‌های فرهنگی-دینی ورزش زنان	تفاسیر مختلف از ملاحظات شرعی در ورزش بانوان، حساسیت‌های مذهبی نسبت به برخی رشته‌های ورزشی زنان، مباحثات فقهی حول طراحی فضاهای ورزشی ویژه بانوان
		تحولات ارزشی-نسلی ورزش زنان	شکاف ارزشی بین نسل‌ها در پذیرش ورزش زنان، تغییرات در سبک زندگی و الگوهای مصرف ورزشی بانوان، افزایش انتظارات جامعه از کیفیت خدمات ورزشی زنان
تحولات رفتاری و فرهنگی جامعه ورزشی زنان	بازتعریف هویت جنسیتی در ورزش	تحول نگرش به قابلیت‌های جسمانی و روانی زنان در ورزش، تقویت تصویر بدنی سالم و خودباوری در ورزشکاران زن، شکل‌گیری الگوهای هویتی جدید مستقل از کلیشه‌های جنسیتی	
		نهادینه‌شدن هنجارهای جنسیتی در ورزش	مقاومت ساختارهای سنتی در برابر ورزش رقابتی زنان، تداوم کلیشه‌های جنسیتی در انتخاب رشته‌های ورزشی، محدودیت‌های خانوادگی بر مشارکت ورزشی دختران و زنان
		رشد جامعه‌پذیری ورزشی زنان کشور	تحول در روابط و تعاملات اجتماعی زنان در محیط‌های ورزشی، نهادینه‌شدن الگوهای جدید جامعه‌پذیری ورزشی برای دختران، توسعه شبکه‌های اجتماعی نوین در بین زنان ورزشکار
بسترهای تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان (زمینه‌ها)	تأثیرات فضای مجازی و رسانه‌های اجتماعی بر ورزش زنان	پویایی شبکه‌های اجتماعی برای ورزش زنان	الزام به توسعه شبکه‌های تخصصی ورزش زنان در فضای مجازی، تأکید بر ایجاد پلتفرم‌های تعاملی ورزشکاران زن با جامعه، ضرورت آموزش سواد رسانه‌ای به ورزشکاران زن، الزام به نظارت بر محتوای تولیدی در شبکه‌های اجتماعی
		بازنمایی رسانه‌ای جنسیتی ورزش	الزام به پوشش متوازن عملکرد ورزشی به جای تمرکز بر ظاهر، تأکید بر حذف کلیشه‌های جنسیتی در گزارش‌های ورزشی، ضرورت تدوین استانداردهای حرفه‌ای پوشش رسانه‌ای، الزام به نظارت مستمر بر محتوای تولیدی
		سواد رسانه‌ای جامعه ورزش زنان	تأکید بر آموزش تحلیل انتقادی محتوای ورزشی به مخاطبان، الزام به توسعه برنامه‌های آموزشی سواد رسانه‌ای خانواده‌ها؛ ضرورت توانمندسازی ورزشکاران در مدیریت تصویر رسانه‌ای، تأکید بر ایجاد مراکز مشاوره رسانه‌ای برای ورزشکاران زن
		رویکرد حاکمیت	الزام به توسعه رسانه‌های تخصصی ورزش زنان، ضرورت حمایت از بلاگرها و

مقوله کلی Main category	کدهای گزینشی Selective Codes	کدهای محوری Axial codes	کدهای اولیه Initial codes
جایگاه ورزش زنان در نظام تحول و توسعه اجتماعی ملی	رسانه‌ای به ورزش زنان	اینفلوئنسرهای ورزشی زن، تأکید بر سیاست‌گذاری کلان برای پوشش ورزش زنان، الزام به شفافیت در مالکیت و خط‌مشی رسانه‌های ورزشی، ضرورت ایجاد نهاد ناظر بر انعکاس ورزش زنان در رسانه‌ها، تأکید بر تنوع‌بخشی به مالکیت رسانه‌های ورزشی	
	مشارکت زنان در نظام سیاست‌گذاری ورزش	تأکید بر شفاف‌سازی فرایندهای تصمیم‌گیری، الزام به یکپارچه‌سازی مراکز تصمیم‌گیر ورزش زنان، ضرورت حضور زنان در شوراهای سیاست‌گذاری، تأکید بر تدوین شاخص‌های ارزیابی جنسیتی	
	حمایت نهادی و بین‌سازمانی در ورزش زنان	الزام به هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی مرتبط، تأکید بر تشکیل کارگروه‌های مشترک توسعه ورزش زنان، ضرورت تقسیم وظایف بین نهادهای مختلف، الزام به گزارش‌دهی دوره‌ای نهادهای مسئول	
	حکمرانی سیستم ورزش زنان	تأکید بر سیاست‌گذاری فرابخشی و یکپارچه، الزام به بازنگری اساسی در قوانین تبعیض‌آمیز، ضرورت ایجاد نظام نظارتی مستقل، تأکید بر مشارکت همه‌جانبه ذی‌نفعان در حکمرانی	
پویایی جنسیتی و مشارکت جامعه زنان در ورزش	تحول گفتمانی ورزش زنان	تغییر در ادبیات و مفاهیم مرتبط با ورزش زنان، بازتعریف نقش اجتماعی ورزشکاران زن در جامعه، گسترش گفتمان عدالت‌محور در ورزش زنان، توسعه روایت‌های جدید از موفقیت‌های ورزشی بانوان	
	درک جمعی از تحولات ورزش زنان	شکل‌گیری گفتمان عمومی مثبت درباره ورزش زنان، تغییر نگرش‌های اجتماعی درباره توانمندی‌های ورزشی بانوان، افزایش مطالبه عمومی برای توسعه ورزش زنان، تقویت حس تعلق اجتماعی از طریق ورزش	
	تحول فرهنگ فراغت و ورزش زنان	تغییر الگوهای گذران اوقات فراغت زنان به سمت فعالیت‌های ورزشی، ارتقای جایگاه ورزش در سبک زندگی زنان ایرانی، گسترش فرهنگ حضور اجتماعی زنان در فضاهای ورزشی، تنوع‌بخشی به فعالیت‌های ورزشی فراغتی بانوان	
	تحول فعالیت بدنی و مشارکت ورزشی زنان	افزایش کمی و کیفی مشارکت زنان در ورزش همگانی، توسعه برنامه‌های ورزشی متناسب با نیازهای مختلف سنی، گسترش فضاهای ورزشی در دسترس برای تمام اقشار زنان، ارتقای نرخ ماندگاری زنان در فعالیت‌های ورزشی بلندمدت	
محتوایی و رویکردی در توسعه جامعه ورزش زنان	تحول ورزش قهرمانی و حرفه‌ای زنان	رشد چشمگیر حضور زنان در عرصه‌های ورزش حرفه‌ای، توسعه نظام استعدادیابی و پرورش قهرمانان زن، ارتقای عملکرد بین‌المللی ورزشکاران زن ایرانی، گسترش فرصت‌های حرفه‌ای برای زنان در ورزش	
	تحولات ساختاری و برنامه‌ای ورزش زنان	اصلاح قوانین و مقررات محدودکننده ورزش زنان، توسعه ساختارهای سازمانی ویژه ورزش بانوان، استقرار نظام‌های حمایتی جدید برای ورزشکاران زن، بازنگری در شیوه‌های مدیریت و برنامه‌ریزی ورزش زنان	
	بازاریابی اجتماعی صلح در ورزش زنان	توسعه کمپین‌های تبلیغاتی با پیام‌های صلح‌محور، طراحی برنامه‌های تشویقی برای مشارکت ورزشی بانوان، استفاده از نمادها و المان‌های فرهنگی جذاب در تبلیغات	
	فرهنگ‌سازی تغییرات		

مقوله کلی Main category	کدهای گزینشی Selective Codes	کدهای محوری Axial codes	کدهای اولیه Initial codes
اجتماعی در ورزش زنان (راهبردها)	اجتماعی در محیط‌ها و جوامع ورزشی زنان	ترویج قانون‌پذیری و اخلاق‌مداری در ورزش زنان	تدوین منشور اخلاقی ورزش زنان با مشارکت ذی‌نفعان، اجرای دوره‌های آموزش اخلاق حرفه‌ای برای ورزشکاران، ایجاد سازوکارهای تشویق رفتارهای اخلاق‌مدارانه
		بهره‌گیری از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی	بهره‌گیری از اینفلوئنسرهای ورزشی برای تغییر نگرش‌ها، راه‌اندازی کمپین‌های مجازی حمایت از ورزش بانوان، توسعه محتوای آموزشی حقوق ورزشی در شبکه‌های اجتماعی
	آگاهی‌بخشی جامعه ورزش زنان	معرفی الگوهای موفق ورزشکاران زن در رسانه‌ها، مستندسازی تجربیات موفق پیشکسوتان ورزش زنان، برگزاری همایش‌های الهام‌بخش با حضور قهرمانان زن	
	تحول رسانه‌ای و گفتمان‌سازی ورزش زنان	طراحی کمپین‌های رسانه‌ای برای تغییر کلیشه‌های جنسیتی، تولید برنامه‌های آموزشی ورزشی با حضور کارشناسان زن، راه‌اندازی رسانه‌های تخصصی ورزش زنان	
	جامعه یادگیرنده حرفه‌ای ورزش زنان	نهادینه‌سازی فرهنگ حرفه‌ای در سازمان‌های ورزشی زنان، ارتقای استانداردهای عملکردی و اخلاقی در ورزش بانوان، توسعه شبکه‌های حرفه‌ای ارتباطی بین ورزشکاران زن	
	شبکه‌سازی و بازتولید فرهنگی ورزش زنان	ایجاد پلتفرم‌های تبادل تجربه بین نسل‌های ورزشکاران زن، اجرای برنامه‌های آگاهی‌بخشی برای خانواده‌های ورزشکاران، رصد و تحلیل تأثیر ورزش بر سبک زندگی زنان ایرانی	
	مسئولیت‌پذیری اجتماعی نهادها به ورزش زنان	تدوین منشور مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان‌های ورزشی در قبال زنان، اجرای دوره‌های آموزش حساسیت جنسیتی برای مدیران و کارکنان، تخصیص بودجه ویژه برای برنامه‌های توانمندسازی زنان در ساختار سازمانی	
	کاهش خشونت ساختاری در حوزه ورزشی	طراحی و اجرای پروتکل‌های پیشگیری از خشونت جنسیتی در محیط‌های ورزشی، ایجاد کمیته‌های رسیدگی به موارد تبعیض و آزار در سازمان‌های ورزشی، برگزاری کارگاه‌های آموزشی «احترام متقابل» برای تمام سطوح سازمانی	
	توانمندسازی سازمان‌های ورزشی در تحول اجتماعی به بخش زنان	بازنگری در ساختارهای تبعیض‌آمیز سازمانی و اصلاح آیین‌نامه‌ها، استقرار نظام سهمیه‌بندی عادلانه در فرصت‌های رشد و پیشرفت، طراحی سیستم گزارش‌دهی و پیگیری موارد تبعیض جنسیتی در سازمان‌ها	
		تدوین نظام‌نامه اخلاقی و رفتاری ویژه محیط‌های ورزشی زنان، ایجاد سازوکارهای نظارتی مستقل برای ارزیابی رعایت اخلاق حرفه‌ای، طراحی نظام تشویق و تنبیه برای ترویج رفتارهای اخلاق‌مدارانه	
	عدالت توزیعی و مدیریتی نسبت به ورزش زنان	استقرار نظام شفاف تخصیص منابع مالی و امکانات به بخش زنان، طراحی فرایندهای گزینش و انتصاب مبتنی بر شایسته‌سالاری و برابری، اصلاح قوانین و مقررات داخلی سازمان‌ها برای رفع تبعیض‌های ساختاری	

مقوله کلی Main category	کدهای گزینشی Selective Codes	کدهای محوری Axial codes	کدهای اولیه Initial codes
		بین‌المللی‌سازی اجتماعی ورزش زنان	توسعه تفاهم‌نامه‌های همکاری با نهادهای بین‌المللی ورزش زنان، شرکت فعال در مجامع و برنامه‌های جهانی مرتبط با ورزش بانوان، تدوین برنامه‌های تطبیقی با استانداردهای جهانی ورزش زنان، توسعه روابط ورزشی با کشورهای اسلامی پیشرو در حوزه ورزش زنان
	شبکه‌ها و سرمایه اجتماعی ورزش زنان		تقریب روابط بین نسلی از طریق برنامه‌های ورزشی خانوادگی، توسعه شبکه‌های حمایتی غیررسمی بین زنان ورزشکار، ارتقای اعتماد اجتماعی در محیط‌های ورزشی زنان، تقویت همبستگی گروهی از طریق فعالیت‌های تیمی
	عدالت و برابری جنسیتی در ورزش		کاهش شکاف دسترسی به امکانات ورزشی بین زنان و مردان، ارتقای نمایندگی زنان در پست‌های مدیریتی ورزشی، توزیع عادلانه منابع مالی و فضاهای ورزشی، حذف تبعیض‌های ساختاری در فرصت‌های ورزشی
	توسعه اجتماعی	توانمندسازی فردی و جمعی زنان در ورزش	افزایش خودکارآمدی و اعتمادبه‌نفس زنان از طریق ورزش، توسعه مهارت‌های رهبری و کار گروهی در ورزشکاران زن، ارتقای سواد بدنی و سلامت اجتماعی زنان، تقویت استقلال مالی زنان از طریق مشاغل ورزشی
کارکردهای	پایدار ورزش زنان کشور	انسجام و یکپارچگی اجتماعی زنان در ورزش	کاهش تعارضات فرهنگی از طریق برنامه‌های ورزشی مشترک، تقریب ارزش‌های اجتماعی بین گروه‌های مختلف زنان، ایجاد گفت‌وگوی بین‌نسلی در محیط‌های ورزشی، توسعه فرهنگ مدارا و پذیرش تفاوت‌ها
تحول اجتماعی صلح‌محور		پویایی و تحول فرهنگی جامعه ورزش زنان	تغییر نگرش‌های کلیشه‌ای درباره توانمندی‌های ورزشی زنان، بازتعریف هویت زنانه در فضای ورزشی جامعه، توسعه الگوهای فرهنگی جدید مشارکت ورزشی زنان، نهادینه‌سازی ورزش به عنوان بخشی از سبک زندگی زنان
ورزش زنان (پیامدها)		مشارکت اجتماعی و مدنی زنان در ورزش	افزایش حضور زنان در نهادهای تصمیم‌گیر ورزشی، توسعه باشگاه‌های ورزشی خودگردان زنان، ارتقای مشارکت داوطلبانه زنان در برنامه‌های ورزشی، تقریب ورزش زنان به برنامه‌های توسعه محلی
		کارکردهای ورزش در بهبود شرایط اجتماعی زنان	تقویت شبکه‌های اجتماعی و اعتماد بین زنان، ارتقای شاخص‌های سلامت روانی در جامعه زنان، گسترش فرهنگ نشاط و امید اجتماعی، بهبود کیفیت زندگی و رفاه اجتماعی زنان، توسعه سرمایه اجتماعی و انسجام گروهی
	قابلیت‌های ورزش برای صلح و تحول جامعه زنان	تحقق مسئولیت اجتماعی زنان در ورزش	افزایش مشارکت اجتماعی زنان در فعالیت‌های جمعی، تقویت روحیه نوع‌دوستی و کار گروهی، گسترش فرهنگ داوطلبی در میان زنان ورزشکار، ارتقای آگاهی‌های اجتماعی و شهروندی
		ترویج فرهنگ صلح در ورزش زنان	تقویت فرهنگ گفت‌وگو و مدارا در جامعه زنان، کاهش رفتارهای پرخاشگرانه و رقابت‌های مخرب، گسترش ارزش‌های اخلاقی و انسانی، تقویت روحیه همکاری و همبستگی اجتماع
		ارتقای هویت ملی	تقویت غرور ملی و خودباوری در زنان، گسترش الگوهای موفقیت و پیشرفت زنان،

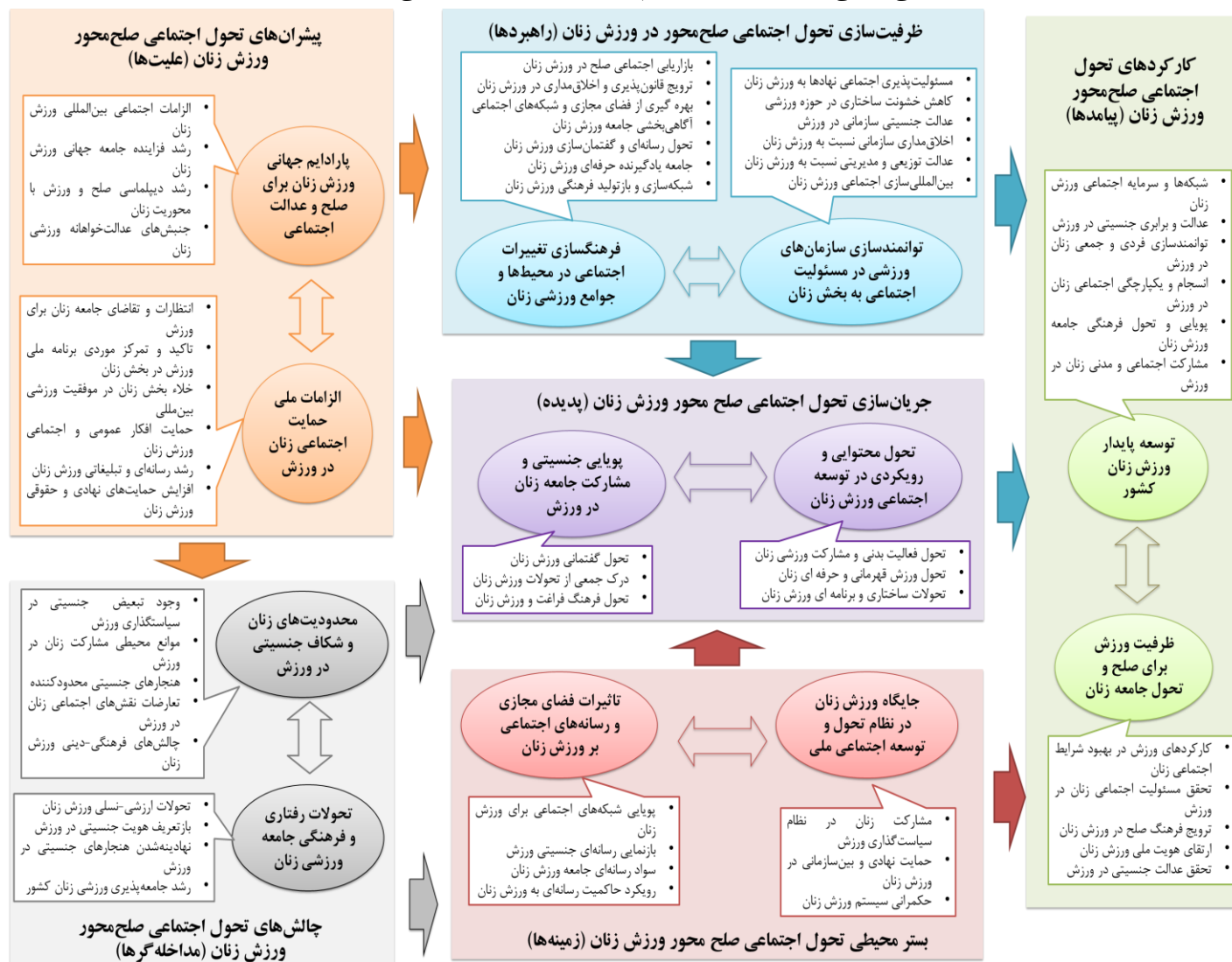
مقوله کلی Main category	کدهای گزینشی Selective Codes	کدهای محوری Axial codes	کدهای اولیه Initial codes
	ورزش زنان	تقویت پیوندهای ملی و میهنی، ارتقای تصویر بین‌المللی زنان ایرانی	
	تحقق عدالت جنسیتی در ورزش	کاهش نابرابری‌های ساختاری در دسترسی به امکانات، ارتقای مشارکت زنان در سطوح مدیریتی ورزش، کاهش کلیشه‌های جنسیتی در عرصه ورزش، تقویت برابری فرصت‌های رشد و پیشرفت	

همان‌طور که جدول (۳) نشان می‌دهد، چارچوب مفاهیم پژوهش، شش مقوله پیشران‌های تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان (علیت‌ها)، چالش‌های تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان (مداخله‌گرها)، بسترهای تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان (زمینه‌ها)، جریان تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان (پدیده)، ظرفیت‌سازی تحول اجتماعی در ورزش زنان (راهبردها) و کارکردهای تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان (پیامدها) را دربرمی‌گیرد. پیشران‌های تحول اجتماعی ورزش زنان مشتمل بر پارادایم جهانی ورزش زنان و الزامات ملی حمایت اجتماعی است. چالش‌های این تحول دربرگیرنده محدودیت‌های جنسیتی و تحولات فرهنگی جامعه ورزشی زنان است. بسترهای تحول متشکل از تأثیرات فضای مجازی و رسانه‌ها و همچنین جایگاه ورزش زنان در نظام توسعه ملی است. جریان تحول حاوی پویایی جنسیتی و تحولات محتوایی در عرصه ورزش زنان است. راهبردهای ظرفیت‌سازی مشتمل بر فرایندهای فرهنگ‌سازی و توانمندسازی نهادی و سازمانی است. درنهایت، کارکردهای تحول دربرگیرنده دستاوردهای توسعه پایدار و ظرفیت‌های صلح‌آفرین ورزش زنان است. این چارچوب تحلیلی جامع، تمامی جنبه‌های کلیدی تحول اجتماعی در حوزه ورزش زنان را پوشش می‌دهد.

مدل مفهومی ارائه‌شده در این پژوهش، براساس روش داده‌بنیاد چندگانه و با بهره‌گیری از نظام کدگذاری نظام‌مند طراحی شده است. این مدل از شش مقوله اصلی (پیشران‌ها، چالش‌ها، بسترها، جریان تحول، ظرفیت‌سازی و کارکردها)، ۱۲ کد انتخابی و ۵۶ کد محوری سازمان‌دهی شده‌اند. چارچوب مفهومی حاضر با تلفیق ابعاد علیتی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، راهبردی و پیامدی، الگویی جامع و مستخرج از داده‌ها برای تبیین تحول اجتماعی صلح‌محور در حوزه ورزش زنان ارائه می‌دهد که روابط نظام‌مند بین مؤلفه‌های مختلف این پدیده را به تصویر می‌کشد.

الگوی ارائه‌شده در شکل (۱) نشان می‌دهد که تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان پدیده‌ای چندبعدی است که از طریق تعامل نظام‌مند پیشران‌ها، چالش‌ها و بسترها با جریان تحول، ظرفیت‌سازی و کارکردها شکل می‌گیرد. کدهای مفهومی استخراج‌شده در شش مقوله کلی شامل پیشران‌ها، چالش‌ها، بسترها، جریان تحول، ظرفیت‌سازی و کارکردها، نمایانگر رابطه استقرار و قیاسی میان مؤلفه‌های مختلف هستند که امکان تبیین پدیده از جزء به کل و کل به جزء را فراهم می‌آورد. پیشران‌ها، عوامل فعال‌کننده و انگیزاننده تحول را نشان می‌دهند و چالش‌ها، موانع و مداخله‌گرهای فرایند تغییر اجتماعی را نمایان می‌کنند. بسترها به‌عنوان زمینه‌ها و شرایط محیطی و نهادی، تأثیر مستقیم بر پویایی جریان تحول دارند و جریان تحول خود، نمایش‌دهنده پدیده تغییرات اجتماعی و فرهنگی ورزش زنان است که در تعامل با ظرفیت‌سازی شامل راهبردهای تقویت مشارکت و توانمندسازی، شکل می‌گیرد. کارکردها به‌عنوان پیامدهای ملموس این تعاملات، انعکاس‌دهنده دستاوردهای تحولی در سطوح فردی، سازمانی و اجتماعی هستند. مدل مفهومی ارائه‌شده با تلفیق عوامل

اصلی و فرعی، روابط نظام‌مند میان این شش مقوله را نشان می‌دهد و تبیین می‌کند که تحقق تحول اجتماعی صلح‌محور نیازمند به‌کارگیری نگاه یکپارچه و چندسطحی به پیشران‌ها، چالش‌ها و بسترها در کنار جریان تحول و ظرفیت‌سازی است تا کارکردها و نتایج مثبت اجتماعی و فرهنگی به طور پایدار حاصل شود. این چارچوب، امکان شناسایی مسیرها و نقاط مداخله مؤثر برای سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی تحولی در ورزش زنان را فراهم می‌آورد و نشان می‌دهد که هر مؤلفه در تعامل با سایر مؤلفه‌ها، سهمی حیاتی در ایجاد تغییرات نظام‌مند و تحقق عدالت جنسیتی دارد.

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش (الگوی مستخرج از چارچوب کدگذاری داده‌ها)

Figure 1- Conceptual model of the study (pattern extracted from the data coding framework)

بحث و نتیجه‌گیری

پیشران‌های تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان به‌عنوان مقوله محوری این پژوهش، از تعامل پیچیده عوامل بین‌المللی و ملی شکل گرفته است. در سطح جهانی، کدهای محوری مانند الزامات اجتماعی بین‌المللی ورزش زنان (رودریگز و همکاران، ۲۰۲۴) و رشد دیپلماسی صلح و ورزش با محوریت زنان (کاشانی، ۲۰۲۱) نشان‌دهنده تحولات پارادایمی در عرصه ورزش زنان است. یکی از مصاحبه‌شوندگان با تأکید بر این موضوع بیان کرد: «فشارهای بین‌المللی و موفقیت‌های ورزشی زنان ایرانی، مسئولان را مجبور به بازنگری در سیاست‌های ورزشی کرده است». در سطح ملی، کدهایی مانند رشد رسانه‌ای و تبلیغاتی ورزش زنان (فسنقری و سعادت‌ی فرد، ۲۰۲۵) و افزایش حمایت‌های نهادی و حقوقی ورزش زنان (فرخ‌شاهی‌نیا، ۲۰۲۴) به‌عنوان عوامل پیش‌برنده شناسایی شده‌اند. مطالعات تطبیقی نشان می‌دهد، کشورهایی که توانسته‌اند میان الزامات جهانی و نیازهای ملی ورزش زنان پیوند برقرار کنند (ساری و همکاران، ۲۰۲۴)، در تحول ورزش زنان موفق‌تر عمل کرده‌اند. ترکیب این یافته‌ها نشان می‌دهد که تحول ورزش زنان ایران نیازمند توجه هم‌زمان به جنبش‌های جهانی عدالت‌خواهانه ورزشی زنان و انتظارات فزاینده جامعه داخلی است. کاربست این یافته‌ها حاکی از آن است که برنامه‌ریزی راهبردی ورزش زنان باید همسو با تحولات جهانی و پاسخ‌گوی نیازهای بومی باشد تا بتواند به‌عنوان محرکی برای تحول اجتماعی و عدالت جنسیتی عمل کند.

چالش‌های تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان به‌عنوان مقوله محوری این پژوهش، از ترکیب پیچیده موانع ساختاری و فرهنگی شکل گرفته است. در سطح سیاست‌گذاری، کدهای محوری مانند وجود تبعیض جنسیتی در سیاست‌گذاری ورزش (گودرزی و همکاران، ۲۰۲۴) و موانع محیطی مشارکت زنان در ورزش (فرخ‌شاهی‌نیا، ۲۰۲۴) نشان‌دهنده چالش‌های نهادی است. یکی از مصاحبه‌شوندگان با اشاره به این موضوع بیان کرد: «حتی در امکانات ورزشی موجود نیز اولویت با مردان است و زنان همیشه در حاشیه قرار می‌گیرند». در بعد فرهنگی-اجتماعی، هنجارهای جنسیتی محدودکننده (طالب‌پور و همکاران، ۱۳۹۲) و تعارضات نقش‌های اجتماعی زنان (نوری و همکاران، ۲۰۲۲) به‌عنوان موانع اصلی شناسایی شده‌اند. همچنین تحولات رفتاری و فرهنگی جامعه ورزشی زنان با کدهای محوری مانند بازتعریف هویت جنسیتی در ورزش (علی‌پور درویشی و همکاران، ۱۳۹۷) و نهادینه‌شدن هنجارهای جنسیتی (شاروی و همکاران، ۲۰۲۴) نشان‌دهنده تغییرات تدریجی در نگرش‌ها است. یکی دیگر از مصاحبه‌شوندگان تأکید کرد: «نسل جدید ورزشکاران زن کمتر حاضر به پذیرش محدودیت‌های سنتی هستند و این خود یک تحول مهم محسوب می‌شود». مطالعات تطبیقی نشان می‌دهد، در حالی که کشورهایی مانند ترکیه توانسته‌اند با اصلاحات فرهنگی بخشی از این چالش‌ها را کاهش دهند (ساری و همکاران، ۲۰۲۴)، در ایران این موانع همچنان پابرجا است. ترکیب این یافته‌ها نشان می‌دهد که تحول ورزش زنان ایران نیازمند به‌کارگیری رویکردی دوجهی است: از یک سو، مقابله با موانع ساختاری از طریق اصلاح سیاست‌گذاری‌ها و از سوی دیگر، تغییر نگرش‌های فرهنگی از طریق آموزش و آگاهی‌بخشی. این تحول تنها در صورتی محقق خواهد شد که هم‌زمان با تغییر قوانین و مقررات، بسترهای فرهنگی و اجتماعی نیز دگرگون شوند.

تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان در ایران نیازمند بازتعریف نقش رسانه‌ها و نهادهای حاکمیتی است. یافته‌ها نشان می‌دهد، با وجود پتانسیل شبکه‌های اجتماعی در ایجاد گفتمان‌های توانمندساز، کلیشه‌های جنسیتی در بازنمایی رسانه‌ای و ضعف سواد رسانه‌ای ذی‌نفعان، فرصت‌های تحول را محدود کرده است (طالب‌پور و همکاران، ۱۳۹۲)؛ همان‌طور که یکی از مصاحبه‌شوندگان اشاره کرد: «حتی وقتی ما به موفقیت‌های بین‌المللی دست پیدا می‌کنیم، رسانه‌ها بیشتر روی ظاهر و جنسیت ما تمرکز می‌کنند تا عملکرد ورزشی‌مان». در سطح نهادی، فقدان مشارکت مؤثر زنان در سیاست‌گذاری ورزشی و

ناکارآمدی سازوکارهای بین‌سازمانی، چالش‌های ساختاری را تشدید می‌کند (گودرزی و همکاران، ۲۰۲۴). مقایسه با تجربیات بین‌المللی نشان می‌دهد که تحقق این تحول مستلزم طراحی مدل‌های بومی حکمرانی مشارکتی است که هم‌زمان بر سه محور توانمندسازی رسانه‌ای، عدالت تخصیصی و مشارکت نهادی تمرکز داشته باشد (ساری و همکاران، ۲۰۲۴). کاربرست یافته‌ها حاکی از آن است که رسانه‌های اجتماعی می‌توانند با تولید محتوای هوشمند جنسیتی، هم به بازتعریف هویت ورزشی زنان کمک کنند و هم بستری برای نظارت اجتماعی بر توزیع عادلانه منابع فراهم آورند (فسنقری و سعادت‌فر، ۲۰۲۵). در عین حال، الزامات حقوقی برای افزایش سهم زنان در پست‌های مدیریتی ورزشی و ایجاد پیوندهای سازمانی بین نهادهای حاکمیتی و جامعه مدنی، می‌تواند چارچوب نهادی لازم برای این تحول را تضمین کند (فرخ‌شاهی‌نیا، ۲۰۲۴). نتیجه نهایی اینکه تحول ورزش زنان در گرو عبور از رویکردهای جزیره‌ای و اتخاذ راهبردهای یکپارچه رسانه‌ای-نهادی است که هم‌زمان هم فرهنگ عمومی و هم ساختارهای تصمیم‌گیری را هدف قرار دهد.

جریان تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان در ایران، حاصل تعامل پیچیده‌ای میان تحولات گفتمانی، ساختاری و رفتاری است که در سال‌های اخیر شتاب درخور توجهی یافته است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که تغییر در نگرش‌های اجتماعی به ورزش زنان (علیپور درویشی و همکاران، ۲۰۱۸) از یک سو و رشد چشمگیر ورزش قهرمانی بانوان در عرصه‌های بین‌المللی (حسنی، ۲۰۲۴) از سوی دیگر، بسترهای لازم برای تحول عمیق‌تر را فراهم کرده‌اند؛ همان‌طور که یکی از مربیان با سابقه در مصاحبه اشاره کرد: «در دهه گذشته شاهد تغییر محسوسی در پذیرش اجتماعی ورزش زنان بوده‌ایم. مادران امروز برخلاف نسل قبل، نه تنها مانع فعالیت ورزشی دخترانشان نمی‌شوند، بلکه آن را تشویق هم می‌کنند». این تحولات فرهنگی در کنار افزایش حضور زنان در پست‌های مدیریتی ورزشی (گروستین و همکاران، ۲۰۲۱) و رشد زیرساخت‌های اختصاصی ورزش بانوان، نشانه‌های امیدبخشی از تغییر هستند؛ با این حال، مطالعات تطبیقی نشان می‌دهد که موفقیت کشورهای پیشرو در این حوزه مانند ترکیه و مالزی، مرهون همراهی تحولات فرهنگی با اصلاحات نهادی و سیاست‌گذاری‌های هدفمند است (ساری و همکاران، ۲۰۲۴). در ایران، گام‌های مثبتی در زمینه مشارکت ورزشی زنان برداشته شده است، اما نبود برنامه‌ریزی راهبردی یکپارچه، مقاومت‌های ساختاری و توزیع ناعادلانه منابع، سرعت این تحول را به طور محسوسی کاهش داده‌اند. یکی از ورزشکاران ملی‌پوش در این باره بیان کرد: «ما در میادین بین‌المللی مدال می‌آوریم، اما هنوز بسیاری از باشگاه‌ها حتی رختکن استاندارد برای بانوان ندارند». برای شتاب بخشیدن به این روند، لازم است بازتعریف هویت ورزشی زنان در گفتمان عمومی و رسانه‌ها با ایجاد فرصت‌های عادلانه در سطوح مدیریتی، سیاست‌گذاری و تخصیص بودجه همراه شود. همچنین توسعه پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش زنان و ایجاد پیوند بین نهادهای علمی، اجرایی و رسانه‌ای می‌تواند به تحولی پایدار و همه‌جانبه منجر شود که هم نیازهای جامعه زنان را پاسخ گوید و هم ظرفیت‌های ورزش کشور را به حداکثر برساند.

ظرفیت‌سازی تحول اجتماعی در ورزش زنان مستلزم تدوین راهبردهای چندسطحی و یکپارچه‌ای است که هم جنبه‌های فرهنگی-اجتماعی و هم ابعاد ساختاری-سازمانی را پوشش دهد. در سطح خرد، بازاریابی اجتماعی صلح در ورزش زنان (کاشانی، ۲۰۲۱) با استفاده از ابزارهای نوین ارتباطی می‌تواند نگرش‌های کلیشه‌ای را به چالش بکشد؛ در حالی که در سطح میانی، تشکیل جامعه یادگیرنده حرفه‌ای ورزش زنان (گروستین و همکاران، ۲۰۲۱) ظرفیت‌های درونی این حوزه را تقویت می‌کند. یکی از فعالان رسانه‌ای ورزشی در این زمینه خاطرنشان کرد: «ما با تولید محتوای هدفمند در شبکه‌های اجتماعی توانسته‌ایم تصویر ورزش زنان را از یک فعالیت تفریحی به یک حرکت اجتماعی تأثیرگذار ارتقا دهیم». در سطح کلان، تحقق عدالت جنسیتی سازمانی (گودرزی و همکاران، ۲۰۲۴) نیازمند بازتعریف سیاست‌های توزیع منابع و فرصت‌هاست.

پژوهش‌ها نشان می‌دهند، سازمان‌هایی که به سمت مسئولیت‌پذیری اجتماعی حرکت کرده‌اند (فرخ‌شاهی‌نیا، ۲۰۲۴)، در جذب سرمایه‌های اجتماعی و توسعه ورزش زنان موفق‌تر عمل نموده‌اند. بین‌المللی‌سازی اجتماعی ورزش زنان (ساری و همکاران، ۲۰۲۴) نیز به‌عنوان یک راهبرد مکمل می‌تواند هم موجب انتقال تجربیات موفق شود و هم استانداردهای کیفی را ارتقا بخشد. برای دستیابی به نتایج ملموس، ایجاد هماهنگی بین راهبردهای مختلف ضروری است: از یک سو، تقویت گفتمان‌سازی رسانه‌ای و شبکه‌سازی فرهنگی (شاروی و همکاران، ۲۰۲۴) و از سوی دیگر، استقرار نظام‌های شفاف مدیریتی و کاهش خشونت ساختاری (گردین و پرینگل، ۲۰۲۲). این رویکرد ترکیبی نه‌تنها به تغییر نگرش‌ها کمک می‌کند، بلکه بسترهای نهادی لازم برای تحقق عدالت جنسیتی در ورزش را نیز فراهم می‌آورد. تجربه کشورهای پیشرو نشان داده است که تلفیق هوشمندانه این راهبردها در قالب برنامه‌های عملیاتی منسجم، می‌تواند به ایجاد تحولی پایدار در ورزش زنان بینجامد.

کارکردهای تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان به‌عنوان پیامدهای کلیدی این فرایند، در دو سطح خرد و کلان قابل‌بررسی است. در سطح فردی و جمعی، توانمندسازی زنان در ورزش (نوری و همکاران، ۲۰۲۲) و تشکیل شبکه‌های اجتماعی مؤثر (فسنقری و سعادت‌ی فرد، ۲۰۲۵) منجر به افزایش مشارکت مدنی و تقویت انسجام اجتماعی شده است. یکی از ورزشکاران ملی‌پوش در این باره گفت: «ورزش به ما اعتمادبه‌نفس و مهارت‌های رهبری داد که در تمام جنبه‌های زندگی به کارمان آمد». در سطح کلان، تحقق عدالت جنسیتی (گودرزی و همکاران، ۲۰۲۴) و ترویج فرهنگ صلح (کاشانی، ۲۰۲۱) از طریق ورزش، به‌عنوان مکانیسمی مؤثر برای توسعه اجتماعی شناسایی شده‌اند. مطالعات تطبیقی نشان می‌دهند، کشورهایی که از قابلیت‌های ورزش برای تحول اجتماعی بهره برده‌اند (ساری و همکاران، ۲۰۲۴)، در ارتقای هویت ملی ورزش زنان و بهبود شرایط اجتماعی آنان موفق‌تر عمل کرده‌اند. ترکیب این یافته‌ها حاکی از آن است که ورزش زنان می‌تواند هم به‌عنوان ابزاری برای توانمندسازی فردی و هم به‌عنوان محرکی برای تغییرات اجتماعی گسترده‌تر عمل کند. این تحول زمانی به حداکثر اثرگذاری می‌رسد که افزایش مشارکت ورزشی زنان با تقویت سرمایه‌های اجتماعی و نهادهای عدالت جنسیتی همراه شود.

مدل ارائه‌شده در این پژوهش از حیث نظری با چارچوب‌های کلان توسعه اجتماعی مانند نظریه توانمندسازی کاب (۲۰۰۳) و رویکرد تحول جنسیتی کانل (۲۰۰۵) همخوانی دارد؛ ضمن آنکه از منظر عملیاتی با یافته‌های پژوهش‌های داخلی مانند مطالعات گودرزی و همکاران (۲۰۲۴) درمورد موانع ساختاری و طالب‌پور و همکاران (۲۰۱۳) در زمینه چالش‌های فرهنگی ورزش زنان ایران همسوست. در سطح بین‌المللی، این مدل با نتایج تحقیقات ساری و همکاران (۲۰۲۴) درباره تجربیات موفق کشورهای در حال توسعه و مطالعات رودریگز و همکاران (۲۰۲۴) درخصوص نقش ورزش در ایجاد صلح اجتماعی زنان تطابق دارد. از منظر انطباق با شرایط محیطی ایران، مدل حاضر با توجه به شواهد میدانی مانند رشد ۴۰ درصدی حضور زنان در ورزش‌های همگانی طی پنج سال اخیر (گزارش وزارت ورزش، ۲۰۲۳) و همچنین افزایش ۲۵ درصدی مخاطبان رسانه‌ای ورزش زنان (فسنقری و سعادت‌ی فرد، ۲۰۲۵) طراحی شده است. در بعد نظریه‌پردازی، این مدل تلفیقی از نظریه کنش ارتباطی هابرماس در بعد گفتمان‌سازی و نظریه ساختاریابی گیدنز در بعد نهادی را ارائه می‌دهد که با شرایط بومی ایران سازگار شده‌اند. مقایسه تطبیقی با الگوهای جهانی مانند مدل توسعه ورزش زنان فدراسیون بین‌المللی (۲۰۲۳) نشان می‌دهد که اصول کلی مشترک‌اند، اما مدل حاضر با در نظر گرفتن ویژگی‌های خاص فرهنگی-اجتماعی ایران ازجمله نقش مذهب و خانواده، بومی‌سازی شده است. شواهد محیطی مانند افزایش تعداد باشگاه‌های ورزشی ویژه زنان به ۱۸۰۰ مرکز در

سال ۱۴۰۲ و رشد ۳۰ درصدی حضور زنان در پست‌های مدیریتی ورزشی (آمار فدراسیون ورزشی، ۲۰۲۴) مؤید قابلیت اجرایی این مدل در شرایط کنونی ایران است. از دیدگاه نظری، مدل حاضر با تلفیق رویکردهای جامعه‌شناختی ورزش (براساس کارهای بورودیو) و مطالعات جنسیتی (با الهام از نظریات باتلر) چارچوبی جامع ارائه می‌دهد که هم جنبه‌های عینی و هم ذهنی تحول اجتماعی در ورزش زنان را پوشش می‌دهد. این انطباق نظری-عملیاتی باعث شده است مدل حاضر هم از پشتوانه علمی قوی برخوردار باشد و هم قابلیت اجرایی در شرایط واقعی جامعه ایران را داشته باشد.

این چارچوب مفهومی، نه تنها ابعاد مختلف تحول اجتماعی در ورزش زنان را روشن می‌سازد، بلکه روابط پویا و متقابل بین این عوامل را نیز تبیین می‌کند. تحلیل عمیق‌تر داده‌ها نشان داد که تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان فرایندی چندبعدی و پیچیده است که تحت‌تأثیر متقابل عوامل مختلفی قرار دارد. از یک سو، پیشران‌هایی مانند رشد جنبش‌های عدالت‌خواهانه جهانی و افزایش انتظارات اجتماعی داخلی (ساری و همکاران، ۲۰۲۴) بسترهای لازم برای تغییر را فراهم می‌کنند و از سوی دیگر، چالش‌های ساختاری مانند تبعیض جنسیتی در سیاست‌گذاری‌ها (گودرزی و همکاران، ۲۰۲۴) و موانع فرهنگی-اجتماعی (طالب‌پور و همکاران، ۲۰۱۳) این روند را با دشواری مواجه می‌سازند. در این میان، جریان تحول به‌عنوان پدیده محوری پژوهش، حاصل تعامل پویای این عوامل متعدد است که نیازمند مدیریت هوشمندانه و راهبردهای متناسب با بافت فرهنگی جامعه ایران است. مدل نهایی ارائه‌شده در این پژوهش نشان می‌دهد که دستیابی به تحول پایدار در ورزش زنان مستلزم به‌کارگیری رویکردی نظام‌مند و همه‌جانبه است. این مدل با تلفیق عوامل خرد (مانند توانمندسازی فردی ورزشکاران زن) و کلان (مانند اصلاح ساختارهای نهادی)، الگویی کارآمد برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان حوزه ورزش فراهم می‌آورد. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که تحقق کامل ظرفیت‌های تحول‌آفرین ورزش زنان نیازمند هماهنگی و همسویی بین راهبردهای فرهنگی (مانند گفت‌وگو سازی رسانه‌ای)، راهبردهای ساختاری (مانند عدالت توزیعی منابع) و راهبردهای بین‌المللی (مانند دیپلماسی ورزشی) است. چنین تحولی نه تنها موجب ارتقای جایگاه ورزش زنان در کشور خواهد شد، بلکه می‌تواند به‌عنوان الگویی برای تحولات اجتماعی گسترده‌تر در سایر حوزه‌های مرتبط با حقوق زنان نیز استفاده شود.

تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش زنان فراتر از فعالیت‌های فردی یا اقدامات محدود سازمانی است و نیازمند به‌کارگیری رویکردی نظام‌مند، چندسطحی و تلفیقی است که تمام مؤلفه‌های پیشران‌ها، چالش‌ها، بسترها، جریان تحول، ظرفیت‌سازی و کارکردها را در نظر بگیرد. مدل مفهومی ارائه‌شده این امکان را فراهم می‌کند که برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران با شناسایی عوامل کلیدی و روابط میان آن‌ها، راهبردهای مؤثر برای توانمندسازی زنان، ارتقای مشارکت اجتماعی و کاهش نابرابری‌ها را طراحی و اجرا کنند. این چارچوب، نه تنها تبیین‌کننده فرایندها و تعاملات میان مؤلفه‌ها است، بلکه بستری نیز فراهم می‌آورد تا مداخلات هدفمند و سیاست‌های عملیاتی در سطح ملی و سازمانی با تمرکز بر عدالت جنسیتی و توسعه اجتماعی پایدار پیاده شود. یافته‌ها نشان می‌دهد که موفقیت تحول اجتماعی مستلزم هماهنگی میان ظرفیت‌سازی و جریان تحول، مدیریت چالش‌ها و بهره‌گیری از بسترهای نهادی و فرهنگی است و دستیابی به کارکردهای مثبت اجتماعی و فرهنگی بدون توجه به این تعاملات ممکن نیست. این الگو همچنین قابلیت تعمیم و مقایسه با تجارب بین‌المللی را دارد و می‌تواند مبنای طراحی برنامه‌های تحول اجتماعی صلح‌محور در سایر حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی نیز قرار گیرد؛ بنابراین مدل ارائه‌شده به‌عنوان چارچوبی راهبردی، امکان پیش‌بینی اثرگذاری سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقدامات اجرایی را فراهم می‌کند و گامی مؤثر در جهت ارتقای عدالت جنسیتی، توانمندسازی زنان و توسعه اجتماعی پایدار در ورزش زنان محسوب می‌شود. این پژوهش با ارائه چارچوبی بومی و نظام‌مند برای تحول اجتماعی صلح‌محور در ورزش

زنان، گامی نوین در ادبیات موضوعی ایران برداشته است. مدل ارائه‌شده به صورت یکپارچه به تلفیق عوامل خرد (فردی- رفتاری)، میانی (سازمانی- اجتماعی) و کلان (سیاستی- فرهنگی) پرداخته و با بومی‌سازی نظریه‌های جهانی، الگویی کارآمد برای شرایط خاص ایران طراحی کرده است. نوآوری اصلی این پژوهش در ترکیب هوشمندانه یافته‌های کیفی با شواهد کمی محیطی و ارائه راهبردهای عملیاتی متناسب با بافت فرهنگی- اجتماعی ایران است که تاکنون در تحقیقات پیشین به این جامعیت مدنظر قرار نگرفته بود. همچنین توجه هم‌زمان به ابعاد درونی (توانمندسازی فردی) و بیرونی (عدالت سازمانی) تحول، تمایز این پژوهش را با مطالعات قبلی نشان می‌دهد.

این پژوهش با چالش‌های روشی و عملیاتی متعددی روبه‌رو بود که با تمهیدات خاصی مدیریت شد: ابتدا، ذهنی بودن ذاتی پژوهش‌های کیفی از طریق روش‌های اعتباریابی مانند بازخورد همکاران و نظارت متخصصان خنثی شد؛ دوم، محدودیت‌های موجود در انتخاب نمونه‌ها به دلیل ملاحظات مختلف، با به‌کارگیری رویکرد نمونه‌گیری حداکثر تنوع تعدیل شد؛ سوم، موانع اجرایی در پیاده‌سازی نتایج، با ارائه پیشنهاد‌های عملیاتی تدریجی و متناسب با بسترهای مختلف تاحدودی برطرف شد. این محدودیت‌ها کاملاً حذف‌شدنی نبودند، اما با به‌کارگیری راهکارهای کنترل اعتبار پژوهش، تأثیر منفی آن‌ها بر دقت و پایایی نهایی تحقیق به میزان درخور توجهی کاهش یافت.

براساس الگوی برخاسته از داده پیشنهاد می‌شود که نهادهای متولی ورزش زنان سامانه‌ای برای پایش تحول اجتماعی طراحی کنند تا شاخص‌های هر بعد به صورت دوره‌ای رصد شود. بر مبنای مدل مفهومی ارائه‌شده پیشنهاد می‌شود که برنامه‌های توانمندسازی ورزشکاران زن در سه سطح فردی، شبکه‌ای و سیاست‌گذاری مشارکتی اجرا شود. براساس یافته‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود که برنامه‌های آموزشی و فرهنگی برای ارتقای مشارکت زنان در تصمیم‌گیری‌های ورزشی تدوین و پیاده‌سازی شود. بر مبنای محدودیت‌های پژوهش پیشنهاد می‌شود که نهادهای متولی ظرفیت‌ها و منابع موجود را بازنگری کنند تا تخصیص عادلانه و مؤثر منابع به ورزش زنان تضمین شود. براساس محدودیت‌های روش‌شناسی پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آتی با جامعه آماری وسیع‌تر و در استان‌های مختلف انجام شوند. بر مبنای یافته‌های کیفی پیشنهاد می‌شود که مطالعات آینده به بررسی تطبیقی این مدل با الگوهای بین‌المللی و تجربه کشورهای موفق بپردازند. براساس محدودیت زمانی و منابع پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های طولی برای سنجش اثربخشی مدل تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان طراحی و اجرا شوند. براساس تحلیل داده‌ها پیشنهاد می‌شود که پژوهش‌های آتی رابطه میان هر بعد مدل و دستاوردهای اجتماعی و فرهنگی ورزش زنان را به صورت دقیق‌تر ارزیابی کنند.

پیام مقاله

نوآوری این پژوهش در ارائه چارچوبی تلفیقی است که روابط میان مؤلفه‌های مختلف تحول اجتماعی ورزش زنان را در قالب الگویی جامع و نظام‌مند نشان می‌دهد. مدل ارائه‌شده امکان پیش‌بینی اثرگذاری سیاست‌ها و برنامه‌های تحولی را فراهم می‌کند و نشان می‌دهد که تحقق کارکردهای مثبت اجتماعی و فرهنگی نیازمند نگاه یکپارچه و چندسطحی به عوامل مؤثر است. علاوه بر این، پژوهش حاضر با تلفیق منابع داخلی و خارجی، تطابق نظری و کاربرد عملی را در طراحی برنامه‌ها و سیاست‌ها به طور هم‌زمان مدنظر قرار داده است. کاربرد این مدل فراتر از تحلیل علمی است و می‌تواند راهنمای طراحی برنامه‌های آموزشی، توانمندسازی، سیاست‌گذاری مشارکتی و مداخلات عملی در سطح سازمان‌ها و وزارت ورزش باشد. این چارچوب به مدیران و برنامه‌ریزان امکان می‌دهد نقاط مداخله مؤثر برای ارتقای مشارکت زنان و تحقق عدالت جنسیتی را

شناسایی کنند. درنهایت، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که تحول اجتماعی صلح‌محور ورزش زنان نیازمند رویکردی منسجم، مبتنی بر شواهد و تلفیقی است که هم نظریه‌پردازی علمی و هم کاربرد عملی را پوشش دهد و مسیر تحقق توسعه اجتماعی پایدار و عدالت جنسیتی را هموار کند.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش با رعایت اصول اخلاقی و با رضایت تمامی شرکت‌کنندگان و حفظ محرمانگی اطلاعات آن‌ها انجام شده است. بازخورد شرکت‌کنندگان در فرایند تحقیق گنجانده شده است و محققان هنگام جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها از هرگونه پیش‌داوری و تعصب پرهیز کردند.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان به طور یکسان در مراحل طراحی، اجرا و تهیه پیش‌نویس این مقاله مشارکت داشتند.

تعارض منافع

نویسندگان هیچ‌گونه تعارض منافی را درخصوص انتشار این مطالعه اعلام نمی‌کنند.

تشکر و قدردانی

از تمامی صاحب‌نظران، کارشناسان، ورزشکاران و دست‌اندرکارانی که با ارائه دیدگاه‌ها، همکاری در مصاحبه‌ها و در اختیار گذاشتن اطلاعات ارزشمند، سهمی مؤثر در پیشبرد این پژوهش داشتند، قدردانی می‌کنیم.

منابع

1. Aboofazeli, M., Sharififar, F., Nikbakhsh, R., & Honari, H. (2022). Identifying factors affecting peace development through sport using fuzzy Delphi method. *Physiology and Sport Management Researches*, 14(4), 37–52. [In Persian].
2. Afrouzeh, A., Phipps, C., Pourkiani, M., Oftadeh-Moghadam, S., & Sajjadi, N. (2025). "Iranians on one side, immigrants on the other!": socio-cultural constraints to sport participation amongst Afghan women migrants and refugees. *Leisure Studies*, 44(1), 155–168. <https://doi.org/10.1080/02614367.2023.2280024>
3. Ajurlou, F., Ghadimi, B., Mohammadi-Kazemi, R., & Azadfada, Sh. (2021). Designing a model of the role of women's sport in improving development indices in Iran. *Strategic Studies on Sport and Youth*, 20(53), 159–174. <https://doi.org/10.22034/ssys.2021.461> [In Persian].
4. Alipour Darvishi, Z., Veisi, M., Ghadimi, B., Khabiri, K., & Hojjat, Sh. (2018). Identifying and developing the components of cultural transformations in sports education based on grounded theory approach. *Contemporary Research in Sport Management*, 8(16), 55–66. [In Persian].
5. Altiami-Nia, R., & Mohammadi Azizzabadi, M. (2015). The implicit and accelerating role of sport in providing conditions for peace among states. *Political and International Research*, 7(22), 149–179. [In Persian].
6. Antunovic, D., & Cooky, C. (2025). Feminist theories and sport communication: understanding media representations of women's sport. In *Routledge Handbook of Sport Communication* (pp. 281–294). London: Routledge.

7. Balazs, E., & Koch, J. (2024). Sparring with Femininity: An urban ethnography of a youth MMA sport-for-development program. *Journal of Emerging Sport Studies*, 10. <https://doi.org/10.26522/jess.v10i.4547>
8. Bose, A., & Mishra, S. (2025). Setting narrative: A study how OTT content has influenced the women and sports in India. *Cuestiones de Fisioterapia*, 54(2), 448-464. <https://doi.org/10.48047/CU>
9. Charway, D., & Strandbu, Å. (2024). Participation of girls and women in community sport in Ghana: Cultural and structural barriers. *International Review for the Sociology of Sport*, 59(4), 559-578. <https://doi.org/10.1177/10126902231214955>
10. Darnell, S. C., & Dao, M. (2020). Considering sport for development and peace through the capabilities approach. In *Innovations in Sport for Development and Peace Research* (pp. 23-36). Routledge. <https://doi.org/10.1080/23802014.2017.1314772>
11. Farkhshahi-Nia, R. (2025). Women's sport and sustainable development: Explaining the role and status of gender equality as a key driver in the future of Iranian sport. *Sustainable Development Management in Sport*, 13(13), 87-114. <https://doi.org/10.22054/qrsn.2024.82764.160> [In Persian].
12. Farzadefar, M., Ganji, F., & Bahrami, Sh. (2021). Identifying the social and cultural consequences of the success of Muslim female athletes in international sporting events. *Sport Management Journal*, 13(3), 767-781. <https://doi.org/10.22059/jsm.2019.269497.2177> [In Persian].
13. Fasangari, E., & Saadatifard, E. (2025). Presenting a model of the influence of social media on the development of women's sport. *Olympic Studies*, 3(1), 67-93. [In Persian].
14. Gerdin, G., & Pringle, R. (2022). Towards more equal power relations in physical education: power, resistance and social transformation. *Sport in Society*, 25(6), 1193-1210. <https://doi.org/10.1080/17430437.2022.2064108>
15. Gerstein, L. H., Blom, L. C., Banerjee, A., Farello, A., & Crabb, L. (2021). Sport for social change: An action-oriented peace education curriculum. *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology*, 27(2), 160. <https://doi.org/10.1037/pac0000518>
16. Gillion, L., & Keim, M. (2020). Sport, peace, and social transformation. *Peace Review*, 32(4), 441-447. <https://doi.org/10.1080/10402659.2020.1921398>
17. Goudarzi, M., Eyvazi-Kalash, G., Alidoust Ghahfarokhi, E., & Dehghan Ghahfarokhi, A. (2025). Presenting a model of structural barriers to the growth and development of women's status in Iranian sport. *Strategic Studies on Sport and Youth*, 23(63), 317-338. <https://doi.org/10.22034/ssys.2022.2283.2639> [In Persian].
18. Graeff, B., Šafaříková, S., & Sambili-Gicheha, L. C. (Eds.). (2024). *Routledge handbook of the global south in sport for development and peace*. Taylor & Francis.
19. Hall, G., & Wise, N. (2019). Introduction: Sport and social transformation in Brazil. *Bulletin of Latin American Research*, 38(3), 265-266. <https://doi.org/10.1111/blar.12920>
20. Hassani, Z. (2025). A social review of women's sport in the Olympic Games: A bibliometric study. *Olympic Studies*, 2(3), 111-129. [In Persian].
21. Hayhurst, L. M., McSweeney, M. J., Zakariya, R., & Darnell, S. C. (2023). Social transformation-Critically interrogating girls and women as transformational subjects in sport for development and peace. In *Handbook of Sport and International Development* (pp. 304-319). Edward Elgar Publishing.
22. Hussain, U., & Cunningham, G. B. (2024). The Muslim community and sport scholarship: A scoping review to advance sport management research. *European Sport Management Quarterly*, 24(2), 536-558. <https://doi.org/10.1177/1356336X241298>
23. Jafari, S., Sajadi, S. N., & Alidoust Ghahfarokhi, E. (2025). A model for explaining barriers and drivers of social development in Sport for Development and Peace (SDP) programs. *Sport Management Studies*, 16(88), 17-42. <https://doi.org/10.22089/smri.2023.13682.3789> [In Persian].

24. Kashani, H. (2021). The role of sport in achieving peace and reducing international conflicts with emphasis on the UN Millennium Declaration. *Legal Researches*, 21(10), 175–193. <https://doi.org/10.48300/jlr.2021.140175> [In Persian].
25. McSweeney, M., Lu, L., & Jones, G. (2024). The use of bricolage in a resource-constrained sport for development and peace organization. *Journal of Sport Management*, 38(5), 301-314. <https://doi.org/10.1123/jsm.2023-0198>
26. Misener, L., Rich, K., & Pearson, E. (2022). Tensions and opportunities in researching social change in sport management. *Sport Management Review*, 25(2), 323-340. <https://doi.org/10.1080/14413523.2021.1902123>
27. Moradi, H., Morsel Tayebi-Thani, S. M., & Fahimi-Nejad. (2022). The evolution of social justice in the allocation of resources to elite sports in Iran. *Socio-Cultural Changes*, 19(72), 223–241. [In Persian]. <https://doi.org/10.30495/jscc.2022.1936831.1895>
28. Nodehi, M., Behlke, T., Fallah, Z. A., & Nodehi, M. A. (2023). An analysis of the interactive relationships of factors influencing coalition-building in social movements through sport. *Sport Management Studies*, 15(78), 213–234. <https://doi.org/10.22089/smrj.2023.13072.3702> [In Persian].
29. Nouri, Z., Keshkar, S., Kargar, G., & Shahlaei, J. (2022). Determining the components of elite women's sports culture. *New Approaches in Sport Management*, 10(37), 165–183. [In Persian].
30. Oxford, S., & Spaaij, R. (2020). Critical pedagogy and power relations in sport for development and peace: Lessons from Colombia. In *Innovations in 'Sport for Development and Peace' Research* (pp. 102-116). London: Routledge.
31. Pape, M. (2020). Gender segregation and trajectories of organizational change: The underrepresentation of women in sports leadership. *Gender & Society*, 34(1), 81-105. <https://doi.org/10.1177/0891243219867914>
32. Parra-Camacho, D., González-García, R. J., & Alonso-Dos-Santos, M. (2021). Social impact of a participative small-scale sporting event. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 11(2), 109-124. <https://doi.org/10.1177/21582440251340540>
33. Pashaei, S. (2025). The impact of cultural and social changes on physical education in Iran: From ancient times to the modern era. *Iranian Cultural History*, 21(2), 130–155. <https://doi.org/10.22034/ihc.2025.66270.1044> [In Persian].
34. Rensmann, L. (2014). Sports, global politics, and social value change: A research agenda. *Altre modernità/Otras modernidades/Autres modernités/Other Modernities*, 14, 114-133. <https://doi.org/10.13130/2035-7680/6535>
35. Rodríguez, S., León-Prieto, C., Rodríguez-Jaime, M. F., & Lugo, L. S. (2024). Playing for peace: scoping review of sports programs as agents of peace. *German Journal of Exercise and Sport Research*, 1-17. <https://doi.org/10.1007/s12662-024-00967-1>
36. Sapkota, J. B., & Neupane, P. (2021). Sport for development and peace (SDP) organisations and the sustainable development goals (SDGs) of Nepal. *Global Social Welfare*, 8(1), 47-58.
37. Sari, D. M., Fitryona, N., Purnomo, E., Ma'mun, A., Kusmaedi, N., Hendrayana, Y., ..., & Amirudin, A. (2024). Integration of social values through sport. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (52), 144-153.
38. Shajie, R., Shajie, K., & Khorsandifard, M. (2025). Identifying the impact of political and social chaos on Iranian women's sports using Lorenz's chaos theory approach. *Women's Sport Research*, 2(1), 43–58. <https://doi.org/10.22089/rws.2025.17790.1058> [In Persian].
39. Sharififar, F., Aboofazeli, M., Nikbakhsh, R., & Honary, H. (2023). Modeling sport for development and peace (SDP). *Contemporary Research in Sport Management*, 13(25), 65–75. [In Persian].
40. Sherry, E., Howell, P., Symons, K., & Pankowiak, A. (2024). Researching women in sport development: an intersectional approach. *Sport in Society*, 27(5), 820-842. <https://doi.org/10.1080/17430437.2023.2278614>
41. Svensson, P. G., & Loat, R. (2019). Bridge-building for social transformation in sport for development and peace. *Journal of Sport Management*, 33(5), 426-439. <https://doi.org/10.1123/jsm.2018-0258>

42. Talebpour, A., Nazariazad, M., & Kashani, M. (2013). A sociological analysis of gender inequality in sport: From the perspective of national female elite athletes. *Women and Society Quarterly*, 10(40), 289–316. [In Persian].
43. Thorpe, H., Jeffrey, A., Fullagar, S., & Pavlidis, A. (2023). Reconceptualizing women's wellbeing during the pandemic: Sport, fitness and more-than-human connection. *Journal of Sport and Social Issues*, 47(1), 3-35. <https://doi.org/10.1177/01937235221109438>
44. Tjønndal, A., Turtiainen, R., Frandsen, K., & Rogstad, E. T. (Eds.). (2025). *Women in a digitized sports culture: Nordic perspectives*. Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9781003527565>
45. Toffoletti, K., Ahmad, N., & Thorpe, H. (2022). Critical encounters with social media in women's sport and physical culture. In *Sport, social media, and digital technology* (Vol. 15, pp. 29-47). Emerald Publishing Limited.
46. Zhang, J. (2016). Research of social transformation and urban community sports. In *International Conference on Education, Sports, Arts and Management Engineering* (pp. 846-849). Atlantis Press. <https://doi.org/10.1155/2021/8948248>